

kladivar

glasilo proizvajalne OZD KLADIVAR Žiri

december

Letnik 14

Številka 3 (4)

Žiri, oktober 1984

Novoletna poslanica

Vsakokrat, ko se staro leto spreobrača v novega, želimo ob slovesu napisati nekaj vrstic o tem, kako smo ga preživeli, kaj smo storili in kaj želimo v prihodnje. Ta trenutek pravzaprav vnaša v nas nekakšen občutek tesnobe in pričakovanja, kakor da bi stopali na neko novo pot.

Staro leto se izteka in vsakdo bo ohranil nanj nekaj lepih in nekaj težkih spominov. Slabi spomini ponavadi zbledijo in človek se raje spominja srečnih dogodkov, to pa mu daje tudi upanje v boljše in srečnejše življenje. In kakšen bo tokrat pogled na letošnjo prehojeno pot kolektiva? Vsak po svoje smo marsikaj doživeli. Vsi smo se trudili po svojih močeh, toda sedanje težke gospodarske razmere nam ne dovolijo lagodnosti in nam narakujejo, da se s polno mero angažiramo pri delu. Vemo, da bi lahko delali več in bolje, ker bomo le tako prodri na zahtevnejši trg in si s tem zagotovili stabilnejši socialni položaj. Dosegli smo zastavljene cilje in načrte, planiran dohodek ter opravili še mnogo drugih obveznosti, ki nam morajo biti vodilo ter spodbuda tudi za boljše in ustvarjalnejše delo v prihodnje.

V letu, ki je pred nami, se bomo morali prav tako spo-

padati z različnimi problemi in upamo, da smo jih sposobni s trudom in dobro voljo premagati.

Ob tej priliki naj se zahvalimo tudi vsem sodelavcem, ki so se potrudili in pomagali pri ustvarjanju našega glasila. Še vedno ugotavljamo, da nekateri kljub dolžnosti pri tem ne sodelujejo.

*Vsem delavcem zaželimo veliko zdravja,
razumevanja in zadovoljstva
v prihajajočem letu — z eno besedo*

Srečno 1985

Uredniški odbor

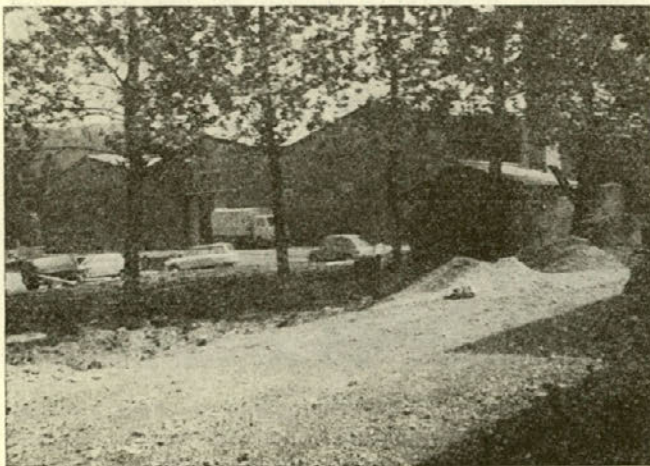
KAKŠEN REZULTAT PRIČAKUJEMO OB KONCU LETA?

Povečani plan smo povečali pravočasno in v pravilni višini

Bližamo se zaključku letošnjega poslovnega leta, zato lahko ocenimo na osnovi že doseženih rezultatov in predvidevanj za dober mesec naprej, ki je še pred nami, kakšne rezultate bomo dosegli do kraja tega poslovnega leta.

Prvotni plan glede na doseg plana v lanskem letu je bil v letošnjem letu povečan od 260 milijonov din na 350 milijonov din z indeksom 130.

Že ob zaključku prvega polletja pa smo ugotovili, da je možno plan povečati na 470 milj. din z indeksom 172 na lanskoletni doseg plana. V sedanjem času, ko smo že zaključili enajsti mesec lahko ugotavljamo, da je bil povečani plan pravilno sestavljen in da obstoja zelo velika verjetnost, da bomo plan dosegli.

Iz dosedaj navedenega je razvidno, da je povečanje plana zelo visoko. Vendar pa moramo ugotoviti, da je tako visoko povečanje plana rezultat inflacije, povečane produktivnosti in vključitev novih kapacitet v proizvodnjo.

Razmejitev, kaj pomeni pri visoko povečanem planu inflacija in kaj povečano produktivnost z vključitvijo novih kapacitet je pri našem proizvodnem programu na osnovi našega načina izračunavanja nemogoče točno izračunati. Polovico proizvodnje prodajamo po pogodbah, kjer pri

formiranju cene vključimo oziroma upoštevamo inflacijo in zato izgubimo razmejitev med dejansko vrednostjo, katere osnova je produktivnost in delom, katere osnova je inflacija.

Polovico proizvodnje prodajamo po registriranih cenah. Ta del pa spremljamo s stalnimi planskimi cenami in lahko bolj natančno razmejimo učinek fizičnega povečanja proizvodnje od učinka povečanih cen.

V letošnjem letu smo v sredini leta cene povečali za 18 %, kar pa je v primerjavi z inflacijo zelo malo.

Če sedaj na osnovi teh ugotovitev ocenimo vpliv inflacije in vpliv fizično povečane proizvodnje na povečanje letošnjega plana bi lahko rekli, da je okoli 25 % porasta na račun produktivnosti in povečanih kapacitet, 47 % pa na račun inflacije.

Za letošnje leto je poleg visokega povečanja plana značilno tudi to, da se je spremenila struktura delitve celotnega dohodka. Struktura se je spremenila v tem smislu, da so se močno povečali materialni stroški zaradi visokega povečanja cen pri proizvodjalnih repromateriala. Struktura se je spremenila tudi zato, ker so obresti od kreditov skokovito narastle, kar je vplivalo na zmanjšanje čistega dohodka.

Kljub določenim odstopanjem od plana lahko ugotovimo, da smo plane dobro postavili in da smo tudi povečani plan pravočasno in v pravilni višini predvideli in da smo na ta način ohranili v DO ravnotežje med stroški in učinki, katerih smo bili do sedaj vajeni.

Plan katerega smo obravnavali do sedaj je bil in bo tudi do konca leta dosežen na osnovi dosedanje strukture vloženih sredstev in dela v delovni organizaciji.

V letošnjem letu pa je pri strukturi vloženih sredstev prišlo do tega, da so vložena sredstva v strojno opremo večja kakor v obratna sredstva, kot je bilo do sedaj.

Ta strukturna sprememba pa od nas zahteva, če želimo biti uspešni pri poslovanju, spremembo oziroma novo ravnotežje med vloženimi sredstvi in vloženim delom po posameznih področjih dela.

Strukturna sprememba pa je nastala v smeri uvoza in nabave tehnologije, tj. strojev in merilne opreme iz konvertibilnega področja. To dejstvo nam prav tako narekuje drugačen poslovni pristop, ker boljša tehnologija od nas zahteva tudi višji nivo kvalitete naših izdelkov, da bomo lahko izravnali tehnološko in devizno bilanco na konvertibilnem področju.

R. B.

PLAN ZA LETO 1985

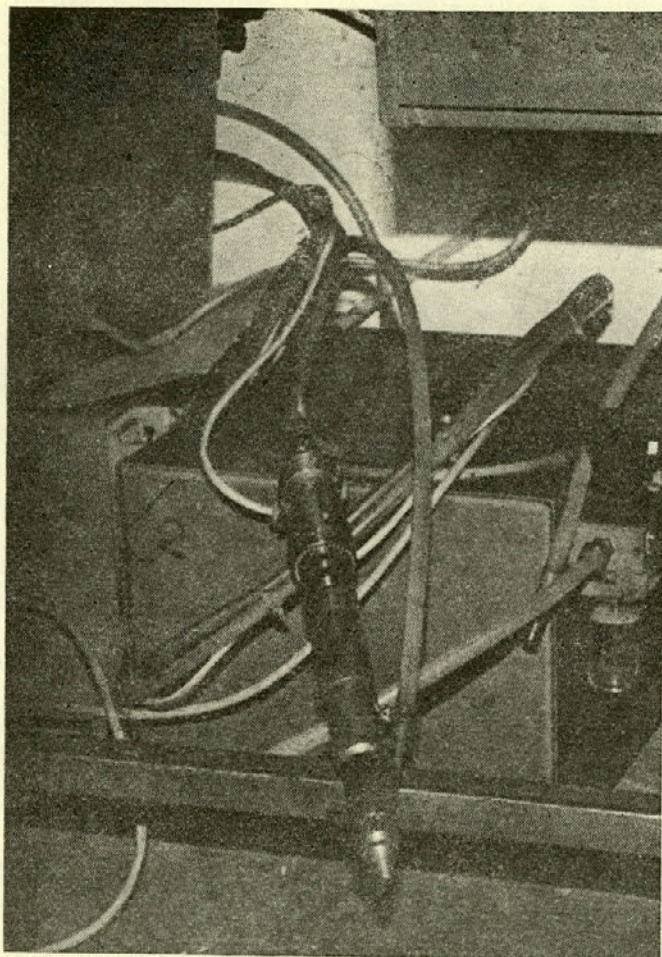
Mesec december je čas, ko se dokončno oblikuje gospodarski načrt za naslednje poslovno leto.

Kljub temu, da v tem trenutku še niso dokončno oblikovani in opredeljeni parametri vseh poslovnih funkcij za prihodnje leto, pa sta vendarle nekako zaključena in opredeljena plana prodaje in proizvodnje. Plan prodaje, vrednostno po cenah za leto 84 znaša ca. 57 mlrd., kar predstavlja 14 % povečanje v primerjavi s pričakovano realizacijo leta 1984, oziroma 44 % več v primerjavi z

realizacijo leta 1984, računano na osnovi 30 % povprečnega povečanja prodajnih cen.

Po posameznih programih je plan prodaje za leto 1985 v primerjavi s planom in realizacijo v letu 1984 v grobem:

1. Program elektromagnetov: vrednostno je plan prodaje za leto 1985 v primerjavi z letom 1984 skoraj isti, čeprav je strukturno gledano nekoliko drugače. Na usklaževalnih sestankih — oblikovanje in pregled realizacije

Pnevmatski vijačnik — PVP

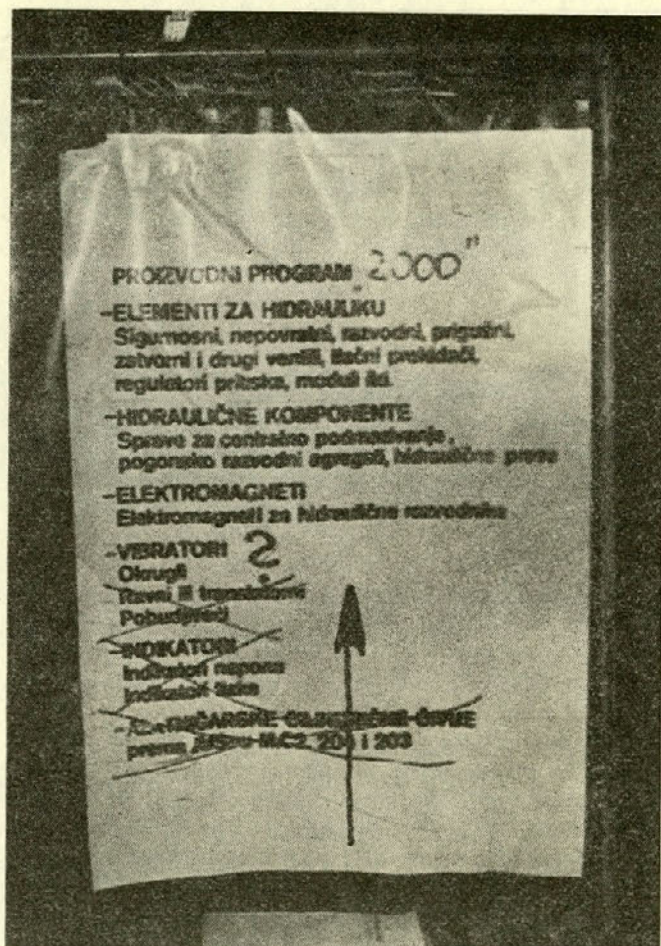
razvojnih planov, planov proizvodnje in prodaje je bilo oblikovano skupno stališče, da se postopoma opusti proizvodnja in prodaja vseh specialnih magnetov in obdržijo samo tiste, ki se vgrajujejo na hidravlične krmilnike. V prikazu, da bi s proizvodnjo teh specialk prenehali v celoti že v letu 1985, bi to pomenilo 4,9 st. mlrd. zmanjšanje CP iz tega naslova na programu elektromagnetov.

2. Program hidravličnih komponent: vrednostni plan prodaje za leto 1985 je za 10 % večji v primerjavi s planom za leto 1984, v strukturi ni mišljenih bistvenih sprememb, razen dodatnih artiklov, na katerih so zaključena razvojna dela.

3. Program hidravličnih agregatov: plan prodaje za leto 1985 je vrednostno isti kot je bil za leto 1984. Tudi na tem programu v letu 1985 ni planiranih bistvenih sprememb.

4. Hidravlično preoblikovalni stroji: vrednostno bo plan prodaje za leto 1985 enak planu za leto 1984. Ta program v planu proizvodnje za leto 1985 ni več zanimiv, tako s tržnega vidika kot z vidika sposobnosti produciranja v naši DO.

5. Programa vibratorjev in strežnih naprav tudi v letu 1985, v primerjavi s planom in realizacijo leta 1984, ostajata na isti ravni. V strukturi strežnih naprav v letu 1985 ne predvidevamo več proizvodnje pnevmatskih vi-

Kateri program bo odpadel naslednji mesec?

jačnikov in specialnih naprav. Razlog za to tiči v premajhni sposobnosti produkcije, kar se je vedno kazalo v zamujanju nabav, slabi kvaliteti, nizki obračunski ceni, nedoseganju planov.

6. Pnevmatika: v plan za leto 1985 je predvideno za 50 % več v primerjavi z letom 1984. Plan temelji na povečanih naročilih firme Festo, predvsem na ventilih HS-1/8 in HS-1/4. Aluminijske priključke, s katerimi smo v letu 1984 precej »popravljali« realizacijo na tem programu, bomo v letu 1985, če firma FESTO ne pristane na večje cene in če se ne bodo zmanjšala naročila na ročnih ventilih, nehali izdelovati.

7. Mazalniki — plan prodaje za leto 1985 je v primerjavi z realizacijo in planom za leto 1984 za 80 % večji in temelji na predvidevanju, da bomo z dobavami razdelilnikov v tem letu kakovostno zadovoljili firmo BEKA.

8. Preizkuševalniki in zatiki — v plan prodaje za leto 1985 teh dveh programov nimamo več. Na osnovi dvehletnih pogajanj znotraj in zunaj DO izgleda, da jih bomo v tem mesecu dokončno prodali. Izpad teh dveh programov iz planov prodaje in proizvodnje pomeni zmanjšanje vrednosti CP v višini 540 st. milj., kar pa bomo zlahka nadomestili z rastjo na ostalih programih.

A. Luznar

NALOGE IN OBVEZNOSTI NABAVNEGA ODDELKA V NOVEM LETU

Odpraviti moramo tudi subjektivne napake

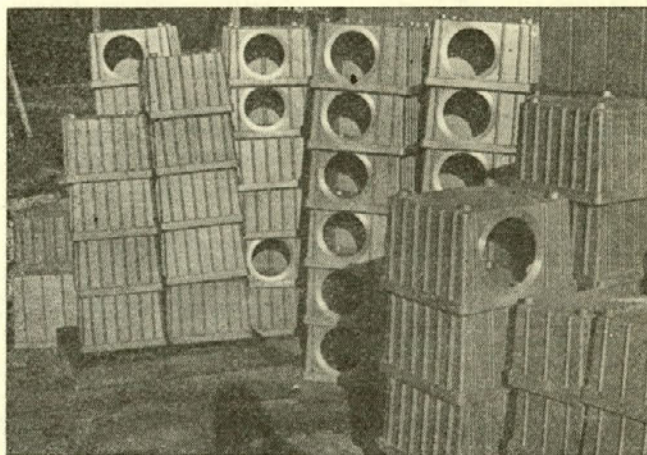
Gornji naslov mi je posredoval uredniški odbor našega lista, z željo, da o tej temi nekaj napišem.

Če želim pisati o nalogah v letu 1985, moram še kaj povedati, kako je bilo oz. je v tem letu 1984. Velikokrat se slišijo kritike, da ni tega in onega, da bi bila realizacija plana boljša oz. delo opravljeno do zastavljenega roka. Zamujamo praktično povsod. Seveda je za nepoznavalce zato kriva le nabava. Vendar se s temi kritiki vedno ne strinjam. Naj navedem samo dva primera, ko smo iz meni nepoznatih vzrokov prejeli naročila za nabavo repromateriala in sestavnih delov šele takrat, ko bi morali po pogodbi naše proizvode že dobaviti kupcu (»Strojotekst« — Varaždin in »Sila-Rapid« Zagreb). Takih primerov je pa precej. Veliko je takih internih naročil nabavnemu oddelku, katera so obeležena z rokom: »nujno«, »takoj«, »čimprej« in slično. Vemo, da krivda tudi ni v planskem (OPD), torej, kje je. O tem malo kdo razmišlja. Občutek imam, da nihče. Seveda bi to ne bilo nič narobe pri urejenem nabavnem trgu oz. stabilnem gospodarstvu. Toda pri nas takšnega trga ni. Napake bi bile, če bi kdo mislil, da naših napak ni. Da hočemo vse napake zvaliti na koga drugega. Ne. Tudi mi smo delali napake (v nab. oddelku), toda ne take, kot sem zgoraj opisal dva primera. Napake, ki jih mi povzročamo, sigurno niso usodne za KLADIVAR.

To tudi nisem opisal, da bi bilo treba sekati glave. Moj namen je, da se vsak obrne tudi k sebi in skuša delati s čim manjšimi napakami. Kljub vsemu si upam trditi, da bomo tudi letos ugodno poslovali in, da bo na koncu vse v redu. Seveda bi lahko bilo bolje.

In sedaj še nekaj o nalogah in obveznostih v prihodnjem poslovnem letu 1985 v nabavnem oddelku.

Menim, da delo v nabavnem oddelku ne bo prav nič prijetnejše kot v letu 1984. Ni izgledov, da bi se nabavni trg kaj izboljšal. Vedno več podjetij prehaja v rdeče številke. To predvsem zaradi divjanja cen repromaterialov, kar je vse prej kot opravičeno. Najlažje je slabo delati, dvigneš ceno in denar za OD je tu. Tako rešujejo svoje probleme žal mnoge organizacije združenega dela. Žrtev pa je tisti, ki je pošten, vlaga v razvoj, tehnologijo in

Rezervoarji za hidravlične agregate

opremo na eni strani, na drugi pa mu kak nepotreben organ za cene ne dovoli povišati cene njegovih izdelkov. To se dogaja tudi nam in bojim se, da že sedaj gospodarimo na robu rentabilnosti. Saj nam prihajajo dnevno ceniki z drastičnim povečanjem cen celo do 100 % in več za leto 1985. Da bo stanje še slabše, kaže tudi stanje naših trgovin, katere se otepajo vsake zaloge. Posebno grosisti, preko katerih mi največ poslujemo. Čakajo naša naročila in jih šele nato posredujejo proizvajalcem. Seveda bi lahko mi sami direktno kontaktirali s proizvajalci, a oni tega načina ne sprejmejo, ker imajo z grosisti dolgoročne pogodbe, pa tudi naše količine za njih niso zanimive.

V nabavnem oddelku se bomo trudili odpraviti vse napake subjektivnega značaja. Tako, da zaradi našega dela ne bo trpela proizvodnja niti delo katerega drugega sektorja ali oddelka, vendar bomo tudi sami morali k temu prispevati, predvsem s pravočasnimi naročili.

Naj na koncu še zapišem, da sem po naravi optimist in da dobro poznam naš kolektiv, ki je marsikaj zmožen in prepričan sem, da jo bomo »zvozili« tudi v letu 1985.

Bogomir Cokan

INVESTICIJSKA DEJAVNOST

Med najpomembnejše funkcije celotnega poslovnega procesa neke delovne organizacije brez dvoma sodi tudi neprekinjena investicijska dejavnost, ki je v določenih časovnih obdobjih bolj intenzivna, zlasti takrat, ko se pripravlja in izvaja gradnja novih proizvodnih ter ostalih prostorov, ali pa ob nabavi večje količine uvozne opreme.

Kakor vse dejavnosti je treba tudi investicije dolgoročno, srednjeročno predvsem pa letno podrobno načrtovati in ugotavljati sledeče elemente:

1. predračunska vrednost investicije,
2. viri in dinamika financiranja in
3. terminski plan.

1. Predračunsko vrednost dobimo ob upoštevanju kalkulacij, ki jih pripravi gradbeni strokovnjak za objekte.

Za opremo pa običajno zbiramo ponudbe pri proizvajalcih opreme s tem, da izberemo najustreznejšega ponudnika za posamezni stroj oz. ostalo opremo. Zbiranje ponudb, predvsem pa izbira najustreznejšega ponudnika je običajno daljši, predvsem pa strokovno zahteven postopek, saj pri tem sodelujejo tehnologji, finančniki pa tudi pravniki in ostali strokovnjaki.

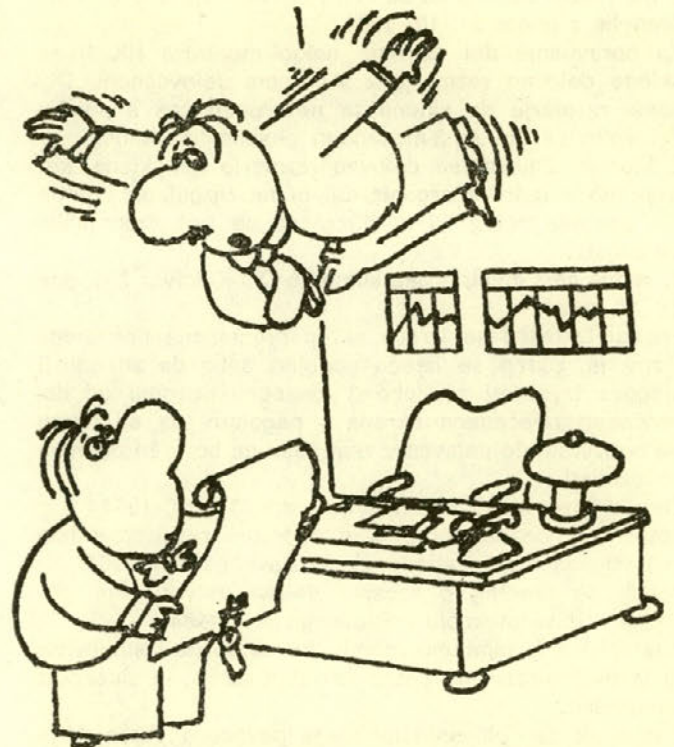
Zbiranje ponudb za uvozno opremo je treba predhodno razpisati v službenem listu SFRJ, da s tem nudimo enakopravno možnost tudi domačim proizvajalcem opreme, ki imajo pri nudenju oz. dobavi opreme prednosti, seveda, če nudena oprema investitorju tehnološko tehnično ustreza.

Pri uvozu opreme pa moramo priskrbeti »cel kup« soglasij in dovoljenj, pri tem pa sodelujeta tudi uvoznik in špediter.

2. Za realizacijo investicije je običajno treba zbrati precej denarja, ki ga največkrat investitor nima, vsekakor pa mora zbrati po zakonu obvezno lastno udeležbo, ostalo pa združuje z drugimi TOZD-i in delovnimi organizacijami, najema investicijske kredite pri domačih in tujih bankah ter komercialne kredite pri proizvajalcih opreme in izvajalcih gradbenih del. Zbiranje denarja je dolgotrajno in zahtevno opravilo, ki zahteva polno angažiranje.
3. Celotno investicijsko dejavnost pa moramo tudi časovno opredeliti in je razdeljena na naslednja obdobja:
 - predhodna priprava in raziskave,
 - priprava investicijske in tehnične dokumentacije,
 - gradnja objektov in nabava opreme,
 - zagon in pričetek obratovanja ter finančni obračun,
 - spremljanje ekonomskega učinka posamezne naložbe.

V tem sestavku je le bežno prikazana investicijska dejavnost. Sem sodi še precej opravil, ki jih v tako skrajšani obliki ni moč opisati, pri katerih sodelujejo najrazličnejše službe in oddelki v delovni organizaciji kakor tudi izven nje.

Janez Primožič

»Saj vendar dovolite, da malce preletim pogodbo!«

NAJVAŽNEJŠI SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV

4. seja komisije za delovna razmerja DO Kladivar Žiri, dne 27. 9. 1984

Na podlagi pismenega potrdila, ki ga je izdal delavski svet DO »Kladivar« Žiri, se Miro Poljanšek razporedi k opravljanju del oziroma nalog vodje knjigovodskega sektorja za mandatno dobo 4 leta. Mandat prične teči s 1. 10. 1984.

Ana Bogataj, ki trenutno opravlja dela oziroma naloge stroškovnega knjigovodje, se razporedi k opravljanju del oziroma nalog finančnega knjigovodje. Razporeditev se izvede z dnem 1. 10. 1984.

Za opravljanje del oziroma nalog izdelovalca orientacij II se sklene delovno razmerje z Igorjem Erženom. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom, in sicer z dnem 15. 10. 1984.

S Simonom Hribernikom se delovno razmerje sporazumno preneha z dnem 30. 9. 1984.

1. redna seja disciplinske komisije DO Kladivar Žiri, dne 17. 10. 1984

- a) Disciplinski postopek zoper Janeza Ušeničnika se ustavi zaradi pomanjkanja dokazov.
- b) Vodjo obdelovalnice se opozori, da morajo biti v vsakem disciplinskem postopku izvedeni vsi elementi prijave in obravnave kršitve.

Aljuzu Kogovšku se izreče ukrep javni opomin.

Andreju Starmanu se izreče ukrep javni opomin.

Marjanu Trevenu se izreče ukrep javni opomin.

Matiji Trčku se izreče ukrep javni opomin.

Edvardu Potočniku se izreče ukrep prenehanje delovnega razmerja. Ukrep se izreče pogojno, tako da se od-

loži njegova izvršitev za dobo 12 mesecev oziroma od dokončnosti izrečenega ukrepa s pogojem, da se ukrep ne bo izvršil, če delavec v tem času ne bo kršil delovne obveznosti.

Francu Otrinu se izreče ukrep javni opomin.

Vse vodje oddelkov, kakor tudi vse dežurne, je treba obvestiti in od njih zahtevati, da se kontrole vinjenosti izvajajo dosledno.

Vodjo splošnega sektorja Bogdana Eržnožnika se zadalži, da informira vodje oddelkov o izrečenem ukrepu.

5. seja komisije za delovna razmerja DO Kladivar Žiri, dne 18. 10. 1984

Za vodjo proizvodno-planskega sektorja se za mandatno dobo 4 let imenuje Milana Kopača, dipl. inž. Mandat prične teči z dnem 23. 10. 1984.

Za vodjo tehničnega sektorja se za mandatno dobo 4 let imenuje Janeza Luznarja, dipl. inž. Mandat prične teči z dnem 1. 12. 1984.

Janez Kosmač, dipl. inž., se razporedi k opravljanju del oziroma nalog samostojnega tehnologa v investicijski oddelk za nedoločen čas. Razporeditev se izvede z dnem 23. 10. 1984.

Franc Rupnik, ki trenutno opravlja dela oziroma naloge vrtanja in raziglanja, se razporedi k opravljanju del oziroma nalog vrtanja, frezanja in brušenja. Razporeditev se izvede z dnem 1. 11. 1984.

Branko Kržišnik, ki trenutno opravlja dela oziroma naloge elektrika I, se razporedi k opravljanju del oziroma nalog elektrika I. Razporeditev se izvede z dnem 1. 11. 1984.

Z Danijelom Jesenkom se delovno razmerje sporazumno preneha z dnem 31. 10. 1984.

Za opravljanje del oziroma nalog monterja HK II se sklone delovno razmerje z Antonom Jelovčanom. Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Z Mariom Zajcem se delovno razmerje ne sklone, ker trenutno v delovni organizaciji ni na razpolago prostih del oziroma nalog, ki bi jih glede na izobrazbo lahko opravljal.

2. redna seja disciplinske komisije DO Kladivar Žiri, dne 23. 10. 1984

Francu Likoviču se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja. Ukrep se izreče pogojno, tako da se odloži njegova izvršitev za dobo 3 mesecev oziroma od dokončnosti izrečenega ukrepa s pogojem, da se ukrep ne bo izvršil, če delavec v tem času ne bo kršil delovne obveznosti.

Zbor delavcev DO Kladivar Žiri, dne 31. 10. 1984

Potrdi se podano poročilo in ocenitev rezultatov dela in poslovanja v devetmesečju poslovnega leta 1984.

Potrdi se predlog o začasnih delitvi ustvarjenega dohodka v devetmesečju poslovnega leta 1984.

Pristopi se k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi raziskovalno-razvojnne enote za robotizacijo, in sicer kot uporabniki.

Prispevek za delovanje moškega pevskega zbora združenih podjetij Žiri se poviša iz sedanjih 5.— din na 10.— din.

1. seja samoupravne delavske kontrole, dne 7. 11. 1984

Za predsednika samoupravne delavske kontrole člani izmed sebe izvolijo Staneta Slabeta, za njegovega namestnika pa Cirila Kacina.

5. redna seja delavskega sveta DO Kladivar Žiri, dne 9. 11. 1984

Sprejme in potrdi se poročilo in ocenitev dela ter poslovanja v devetmesečju poslovnega leta 1984 in ugotovi se, da so delavci na zboru dne 31. 10. 1984 sprejeli in potrdili predlog začasne delitve ustvarjenega dohodka v devetmesečju poslovnega leta 1984, to je za čas od 1. 1. 1984 do 30. 9. 1984.

Odobri se prodaja naslednjih osnovnih sredstev:

naziv	inv. št.	prometna vrednost din
1. hidravlična stiskalnica 10 t	215	150.000,—
2. hidravlična stiskalnica 10 t HPCN-2-10	1434	400.000,—
3. shaping	211	380.000,—

Odobri se nabava naslednje opreme:

naziv	kom.	predrač. vrednost din
1. viličar-vozni agregat VAE 5/20 s priključki in priborom	1	1.216.919,—
2. baterijski usmernik SIPO 50/80 (za viličar)	1	48.517,—
3. poštna tehtnica	1	35.898,—
4. električni pisalni stroj Olympia Reporter	1	87.463,—
5. omara H (P 0260)	3	35.330,—
6. pisalna miza s k u p a j :	1	18.000,—
		1.442.127,—

Odobri se nabava raziskovalno-merilne opreme: po predlogu.

Pristopi se k izdelavi ocene požarne ogroženosti v DO Kladivar Žiri. Oceno požarne ogroženosti je potrebno izdelati do 21. 12. 1984.

Delovni koledar za leto 1985 se sprejme v predlagani vsebini in obliki.

Razpiše se razpis za imenovanje individualnega poslovnega organa.

Kot predstavnika delovne organizacije imenuje delavski svet v razpisno komisijo naslednja člana:

— Vaneta Moleta in

— Antona Burjeka, dipl. inž.

Pristopi se k predlogu Samoupravnega sporazuma o nadaljšanju veljavnosti samoupravnega sporazuma o zagotavljanju sredstev za pospeševanje konvertibilnega izvoza in konvertibilnega deviznega priliva v SR Sloveniji v letu 1984 za leto 1985.

Na osnovi rezultatov poslovanja v devetih mesecih leta 1984 v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta se v IV. kvartalu leta 1984 vrednost točke ne more povečati. Glede na to, da je do konca leta potrebno realizirati še 27 % letnega plana prodaje, se preverka spremembe vrednosti točke izdeluje vsak mesec do konca leta.

— Pristopi se k izdelavi srednjeročnega plana za obdobje 1986—1990.

— Sprejme se program dela za izdelavo srednjeročnega plana 1986—1990. Za izvedbo obeh sklepov se zadalži vodjo finančno-prodajnega sektorja Andrejo Luznar, dipl. oec.

6. redna seja komisije za delovna razmerja DO Kladivar Žiri, dne 10. 11. 1984

O oddelku montaže HK se Marka Gantarja razporedi k opravljanju del oziroma nalog nastavljalca. Njegovo delo bi zajemalo pripravo potrebnega materiala in polizdelkov za montažo na vsa delovna mesta v tem oddelku. Preostali delovni čas pa bo razporejeni delavec opravljal dela oziroma naloge monterja. Razporeditev se izvede z dnem 15. 11. 1984.

Z Matijem Podobnikom se sklone delovno razmerje za določen čas za dobo 9 mesecev s polnim delovnim časom, in sicer za čas opravljanja pripravništva.

Za opravljanje del oziroma nalog pomožnega vrtalca, raziglanja in dela na stiskalnicah se sklone delovno razmerje z Bojanom Kristanom. Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Z Andrejem Gorjupom se zaradi neizpolnjevanja šolskih obveznosti prekine pogodbo o štipendiranju.

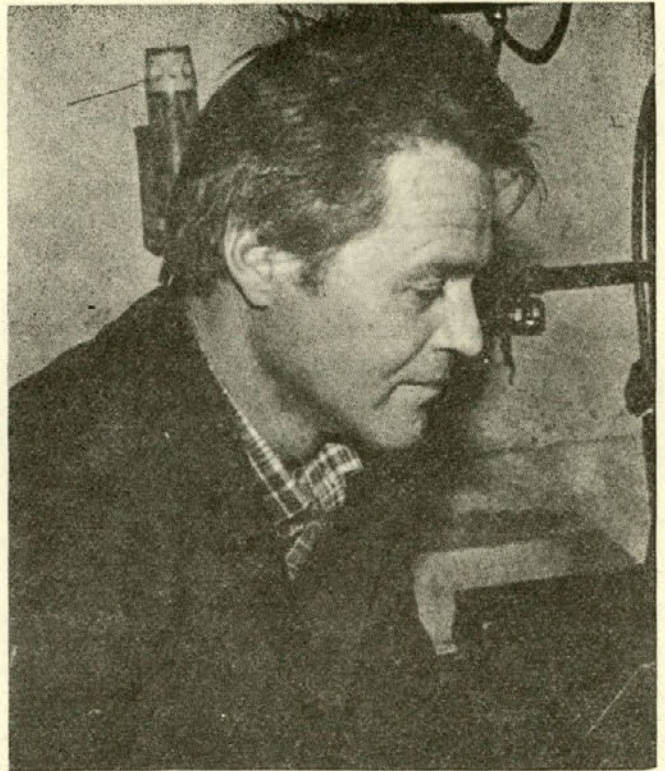
Kadrovsko službo se zadolži, da Andreja Gorjupa povabi na razgovor in se z njim dogovori o načinu vračanja štipendije.

Seja komisije za inventivno dejavnost, dne 23. 11. 1984
Obravnavani in sprejeti so bili naslednji inventivni predlogi:

a) Priprava za vrtanje razdelilnika maziva na op. št. 48
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.

b) Priprava za vrtanje KV-6 ohišja
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.

- c) Vibrator za raziglanje majhnih kosov
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.
- d) Priprave za vrtanje pokrova NOV-D-6
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.
- e) Primež za vpenjanje geometrijsko nepravilnih kosov
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.
- f) Priprava za vrtanje batov elektromagnetov
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.
- g) Vrtalna priprava za ploščice NDV-VV
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.
- h) Posnemanje izvrtin na tlačnih ventilih ČE
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.
- i) Rezilna naprava za potrebe knjigovodskega sektorja
Predlagatelj inventivnega predloga je tov. Janez Žakelj.
- j) Organizacija kartoteke raziskovalne infrastrukture
Predlagateljica inventivnega predloga je tov. Valentina Gantar.
- k) Obravnavan je bil tudi inventivni predlog »izboljšave na jedru MHR-035 in MHR-045«, ki sta ga predlagala tov. Miha Bogataj, dipl. ing., in tov. Franc Kopač. Ta inventivni predlog se smatra kot tehnična izboljšava.

Inovator Janez Žakelj

NOVOSTI IZ INDOKA

Kot je znano in smo pred časom že opisali v našem Glasilu, je pogoj za registrirano raziskovalno dejavnost tudi urejena indok dejavnost.

Od teoretičnih izhodišč, kaj naj vse vsebuje urejena indok dejavnost, ki smo jih opisali pred 2 leti, sedaj lahko že konkretnije poročamo, kakšne baze imamo. S pomočjo geselnika, ki vsebuje približno 300 gesel, je urejena geselna kartoteka. To je v bistvu iskalec po posameznih dejavnostih ali izdelkih, tako da lahko vsak zainteresiran poišče vhod v matično dokumentacijsko kartoteko. Ta vsebuje 1274 informacij (primarnih in sekundarnih) iz področja tehnike in naše dejavnosti. Dnevno poprečno vnašamo 3 informacije in to predstavlja osnovno bazo.

Za posebno interesantna področja pa dobivamo podatke (SDI) o svetovnih novostih iz COMPENDEX baz in sicer za sledeča področja:

1. hidravlični ventili in krmiljenje,
2. hidravlična oprema,
3. manipulatorji,
4. vibratorji.

V posebni kartoteki se vodi biografske in bibliografske podatke naših raziskovalcev.

Ravno tako se ureja sprejem periodičnih publikacij. To obsega 64 revij in časopisov, ki izhajajo mesečno, odnosno večkrat letno.

Iz baze IZOBRTENIJA dobivamo podatke za našo patentoteko na področju robotizacije. S pomočjo katalogov in trenutnih potreb pa urejamo standardoteko, za katero pa lahko rečemo, da je še vedno v formiranju in še zdaleč ne zadovoljuje naših potreb.

Poleg JUS standardov je potrebno zbirati tudi ISO, IEC, VDI, DIN ter ostale standarde in priporočila.

Kot posebna oblika delovanja INDOKA je tudi urejena knjižnična dejavnost. Trenutno se registrirajo strokovno tehnične knjige ter knjige marksistične knjižnice. Preveč prostora bi porabili, če bi hoteli napisati seznam vseh obstoječih knjig. Menimo pa, da bo za vse zaposlene zanimivo, če vas sproti seznanjamo z novimi knjigami, ki se jih lahko po potrebi in želji sposojete v INDOKU.

Kot novejšje naslove lahko naštejemo sledeče knjige:

- R. Albrecht: DRUŽBENA LASTNINA (1984)
- B. Kraut: STROJARSKI PRIRUČNIK (1982)
- V. Stojković et. al.: Programski jezik Pascal (1983)
- Z. Sobotka: MIKRORAČUNALA (1984)
- Z. Reljić: Basic (1984)
- N. Parezanivič: RAČUNSKÉ MAŠINE I PROGRAMIRANJE prog. jezik FORTRAN IV. (1984)
- I. Gerlič: ABC RAČUNALNIŠTVO, partner HR-84 (1984)
- Priročnik za uporabnike MIPOS (1984)
- Priročnik za organizatorje IDA — baze (1984)
- Priročnik za uporabnike sklad. poslov. in faktur (1984)
- Priročnik za uporabnike PAKA 2000
- Studija o uvajanju RIP po principu grupne tehnologije (1984)
- M. Petkovšek: POGlavJA IZ RAČUNALNIŠTVA (1982)
- V. Bagatelj et. al.: UVOD V RAČUNALNIŠTVO — NALOGE (1983)
- D. Grundler: Uvod v mikroprocesorje (1982)
- J. Virant: LOGIČNO SNOVANJE RAČUNALNIŠKIH STRUKTUR IN SISTEMOV (1979)
- D. Elfershaw: BASIC ZA ZAČETNIKE (1984)
- M. Gradišar: Programiranje v Pascalu (1983)
- T. Katanič: UVOD V PROGRAMIRANJE (1984)
- E. Zakrajšek: FORTRAN (1983)

A. B.

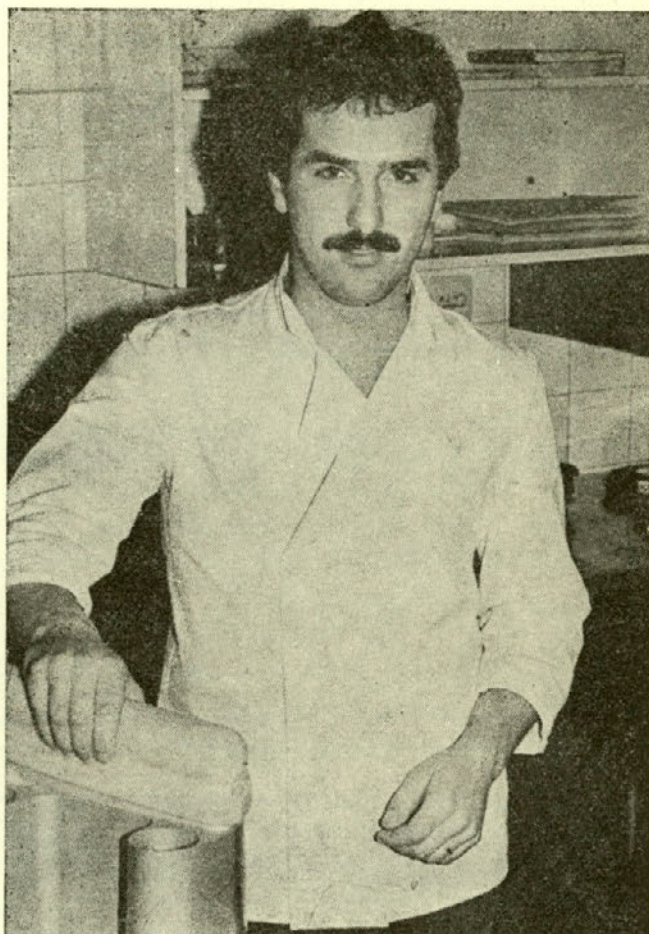
ALI SE POZNAME?

PREDSTAVLJAMO VAM IZTOKA VONČINA

Pred nami so novoletni prazniki, ki so ponavadi v znamenju dobrih jedi in pijač. Da popestrimo ob prelomnici leta tudi naše glasilo, smo se tokrat od rotajočih strojev in umazane delavnice, preselili v kuhinjo, kjer dan za dnem skrbijo za naše prazne želodce kladivarski kuharji.

Med njimi je tudi Iztok Vončina, ki se je pri nas zaposlil 18. junija letošnjega leta. Iztok je KV kuhar. V šolo je hodil v Ljubljano, toda pravi, da šola ne da vsega in da se moraš glavnih stvari naučiti šele potem, ko pričneš z rednim delom. Obvezno prakso je opravljal v Alpetouru v Škofiji Loki. Nato se je zaposlil v Etiketi. Kmalu se je odpravil na odsluženje vojaškega roka in ko se je vrnil, je odšel nazaj v Etiketo. Toda spoznal je, da mu delo in odnosi tam ne ustrezajo, zato je prišel v Kladivar, kjer pravi, da se je zelo hitro vživel in da je zadovoljen. Res da je vsak začetek težak in človek ima prve dni, ko deli malico, občutek, da ga vsi opazujejo, kakor da bi bil na odru, toda počasi se na to privadi. Sploh pa je vzdušje v Kladivarju dobro in domače, saj se večkrat tudi pošalimo. Seveda pa dela nikoli ne zmanjka, saj je potrebno pripraviti precejšnje število obrokov. Kuhinja je postala premajhna, pa tudi oprema ni zadovoljiva. Malice kuhajo posebej za dopoldansko in posebej za popoldansko izmeno. Ponavadi že dopoldne pripravijo za popoldanski obrok, kadar jedilnik dopušča, pa pripravijo tudi za naslednji dan. V veliko pomoč pri delu jim je univerzalni stroj za pripravo raznih živil, saj z njim prihrani mnogo časa. Zelo pogrešajo tudi pomivalni stroj, toda trenutno v prenatrpani kuhinji zanj ni prostora. Tudi štedilnik je premajhen in morajo včasih dobro premisliti, katero jed bodo skuhalo oziroma kaj bodo dali prej na štedilnik in kaj kasneje. Veliko lažje bi bilo, če bi imeli kotel. Upajo, da bodo te pomanjkljivosti z razširitvijo kuhinje odpravljene. Tudi jedilnik bi bil lahko pestrejši, če bi imeli ugodnejše pogoje. Seveda se trudijo po svojih močeh in pri sestavi jedilnika pazijo, da hrana zadovolji fiziološke potrebe, obenem pa tudi ustreza okusu čimveč ljudi. Pri nabavi je treba paziti tudi na ceno, saj so živila iz dneva v dan dražja. Večkrat se pojavi tudi problem števila malic na izmeni, ker kuhinje nihče ne obvesti, da bo delalo določeno število delavcev. Drugače pa Iztok meni, da so malice v Kladivarju dokaj kvalitetne. Seveda bi lahko uvrstili v jedilnik še marsikatero jed, toda zaradi prostorske stiske, je to sedaj skoraj nemogoče.

Iztok je bil doma pri Pesku, sedaj pa z ženo in hčerko živi na Dobračevi. V prostem času se rad ukvarja z

izdelavo lesenih okrasnih predmetov. Ker rad hodi v naravo, še posebno v gozd, si tam nabere razne korenine in druge lesene oblike in jih priredi za okras. Včasih je veliko hodil v planine, sedaj pa ima za to manj časa. Več let je bil tudi tabornik.

Tako nam je pripovedoval Iztok, ki se skupaj s sodelavkami v kuhinji trudi, da bomo delavci Kladivarja odšli z malice zadovoljni in pripravljeni na nove napore, ki jih prinaša delo. In ker je pred nami novo leto, zaželim, da bi naši kuharji še naprej polnili svoje lonce s čimboljšo hrano, zakaj dokler bodo polne skled in želodci, bo tudi volja za delo med nami in tudi našimi kuharji. Iztok pravi, da je največji poslovni uspeh kuharjev pogled na zadovoljne obraze delavcev in prazne šalice po končani malici. Vsem delavcem Kladivarja želi, da bi tudi v prihodnjem letu z veseljem prihajali v kuhinjo in se prav tako vedrih obrazov vračali nazaj na delo.

C. K.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI RADIA ERIVAN

Vprašanje:

— Žena hoče po vsej sili na silvestrski ples, čeprav ve, da ne znam plesati! Naj ji ustrezem?

Odgovor:

— Vsekakor, tako bo vsaj imela nekaj od plesa!

Vprašanje:

— Kaj menite, ali je treba novoletne obljube držati vse leto?

Odgovor:

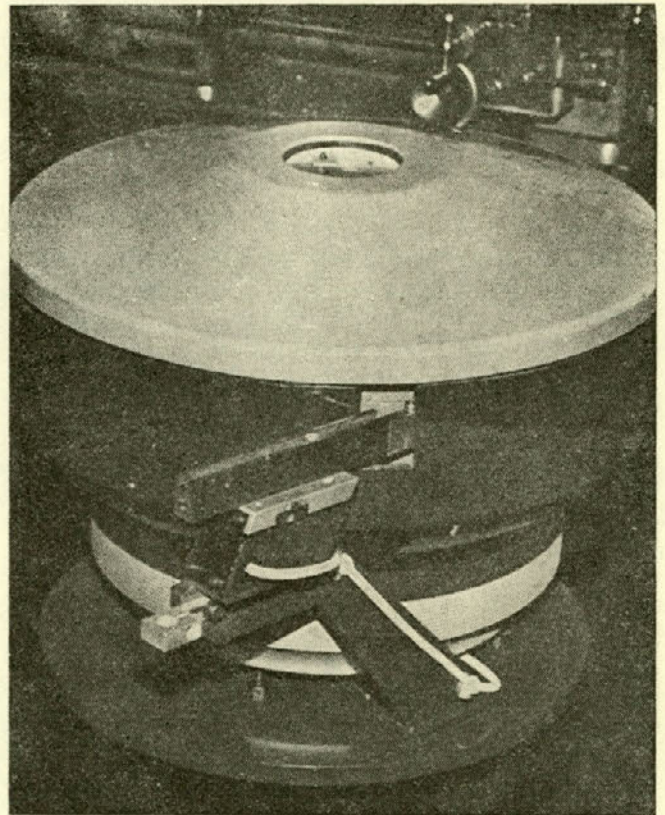
— Načelno ne, saj je Novo leto samo 1. januarja!

Vibracijski dodajalniki v zadnjih letih niso doživeli kakšnih posebnih sprememb in so konstrukcije stare že 5—10 let, v glavnem izpolnile pričakovanja. V ROAS smo se odločili, da jim priznamo »minulo delo« in v letu 1985 temu področju (posebno okroglim vibracijskim dodajalnikom) posvetimo več pozornosti. V prototipu je že prvi od predvidene vrste 7 osnovnih vibratorjev. Nosi naziv VD-4 in naj bi zamenjal sedanji VD-5. Razlike so velike, osnovne bi bile v naslednjem:

- vodoravno delovanje magnetov (sedaj pokončno) kar zmanjšuje porabo energije pri istem učinku za cca 2/3,
- prenos teže transportiranih kosov na osnovo kar omogoča delovanje neodvisno od polnitve sklede,
- zaščita proti hrupu je izvedena v enotnem ohišju in predstavlja ustrezno zaščito okolja tudi pri montažnih postopkih,
- lepši izgled, saj bodo zaščitna ohišja predvidoma vilita iz plastike.

Prototip v kovinski izvedbi je pokazal rezultate, ki dajejo kar čvrsto garancijo, da bomo dobili nov, izpopolnjen tip okroglega vibratorja, ki bo v povezavi z novimi elektronskimi regulacijami konkurenčen tudi na zahtevnem tujem trgu. Seveda pa izdelek čaka še razmeroma dolga in zahtevna pot od prototipa do serijskega artikla, saj želimo pripraviti vibrator, ki bi vsaj 5 let izpolnjeval zahteve domačih pa tudi tujih kupcev.

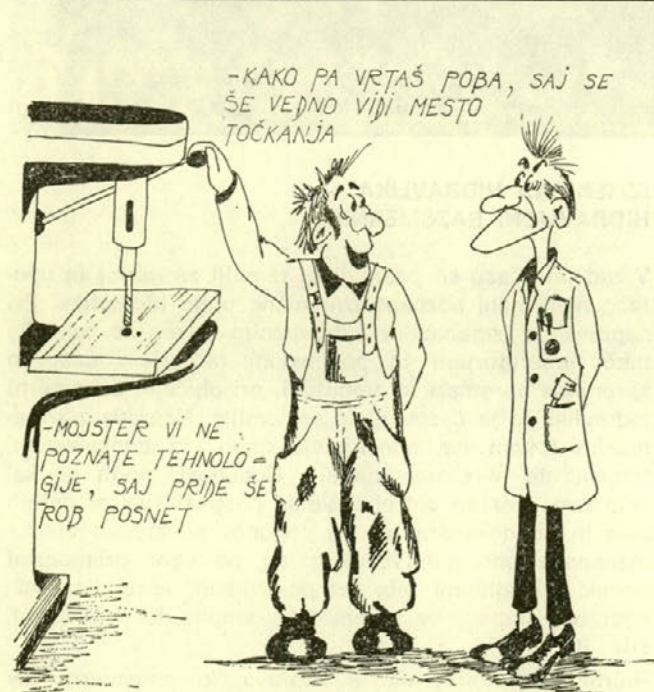
Tudi na področju ravnih transporterjev se je pokazala potreba po spremembi velikosti VDT-1, za katerega tržišče kaže povečano zanimanje. Tudi tu je nov, izboljšan model v prototipu in bo, v primeru uspešnih testiranj, v proizvodnji že v letu 1985.

Okrogli vibracijski dodajalnik VD-4

Prednosti bodo predvsem v bistveno boljnih transportnih lastnostih (kapacitetah) ob približno enaki porabi energije.

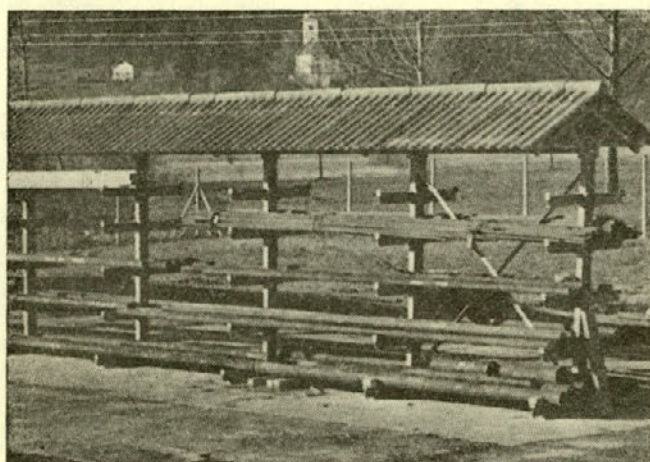
M. Bogataj

ZANIMIVOSTI IZ DO

UREJENO TUDI SKLADIŠČENJE PALIČNEGA MATERIALA NA PROSTEM

V mesecu septembru je delavski svet DO sprejel sklep za izdelavo pokritih regalov za skladiščenje paličnega materiala na prostem. Do sedaj smo namreč imeli večino tega razporejenega na betonski plošči poleg proizvodne hale. Svoje delo so skladiščniki lahko opravljali

v poletnih mesecih, težje pa je bilo pozimi, ko je material pokrila sneg in je bil dostop do njega otežkočen. Pobuda za izdelavo teh regalov je prišla s strani vodje skladišča materiala. Zgrajena konstrukcija z betonskimi temelji dopušča obremenitev do 300 ton. Investicija je stala približno 1 milijon dinarjev. Vsa dela je vzorno in hitro opravila naša vzdrževalna služba.

In kaj smo s to investicijo pridobili?

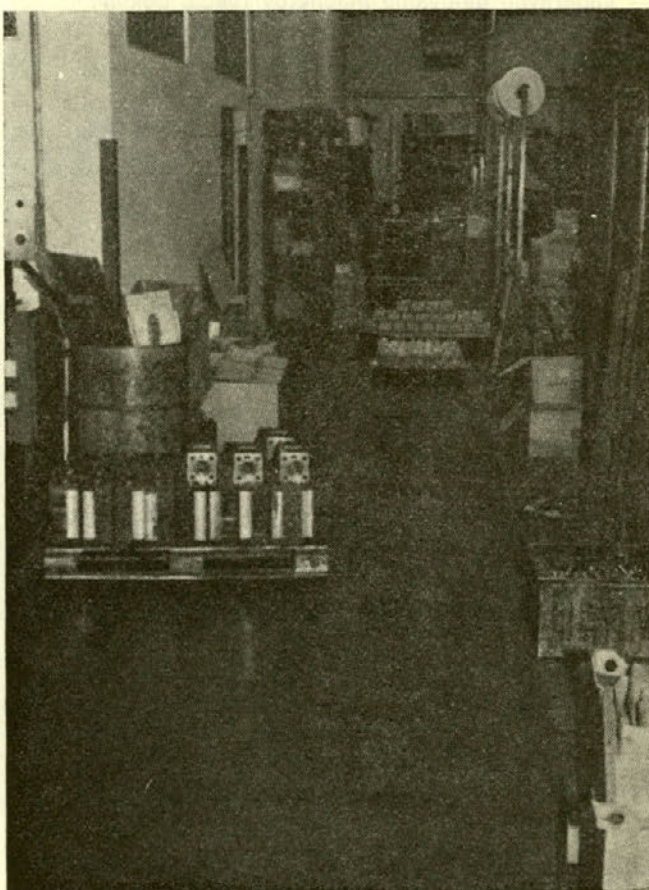
Gotovo so regali dosegli svoj namen, saj je bila škoda, ki se je pojavljala zaradi neprimerne skladiščenja, velika. Obdelovalni stroji zahtevajo vedno bolj ažurno ~~strego~~, kar ima za posledico večji iztok in dotok materiala. To narekuje tudi razrez materiala, ki naj bi v prihodnje potekal v treh izmenah. Podobnih izboljšav bi se morali še vnaprej posluževati.

TRANSPORTNE POTI ZAPRTE

Pravilnik o varstvu pri delu določa širino transportnih poti, po katerih se z različnimi transportnimi sredstvi prevažajo izdelke in material. V naši delavnici so zaradi prostorske stiske poti večkrat založene z različnimi paketi, zaboji in drugimi predmeti. Posledica tega je, da je srečevanje transportnega vozila zelo otežkočeno, včasih pa je onemogočen tudi prehod ljudi. To pa ovira nemoteno delo, ki je zaradi nepreglednosti tudi nevarno. Delo lanserja opravljata dva delavca, ki delata v težkih razmerah, a ker sta tega navajena, se niti ne pritožujeta. Toda dejstvo, da se lahko zaradi takih malomarnosti zgodi nesreča ter da je treba dati nekaj pozornosti tudi izgledu delavnice ter redu okrog strojev nas sili, da skušamo opozoriti na ta problem, ki naj bi se poskušal tudi čimprej rešiti.

Seveda ne moremo zanikati, da prostor v delavnici ni dragocen, ker nam ga primanjkuje, toda kljub temu bomo morali skrbeti za tako razporeditev strojev in ostalega materiala, da ne bo ogrožena varnost delavcev in naprav. Da bi se stanje izboljšalo, bo potrebno takoj ob izdelavi polizdelke shraniti v skladišče.

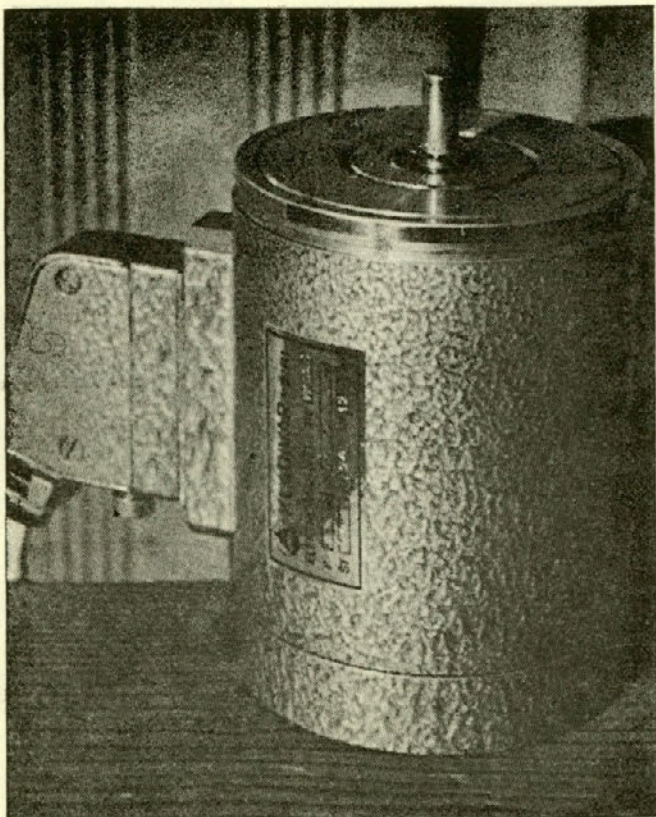
Za ureditev teh razmer bo potreben torej konkreten dogovor in upamo, da bo ta sestavek vsaj korak naprej k razmišljanju v tej smeri.

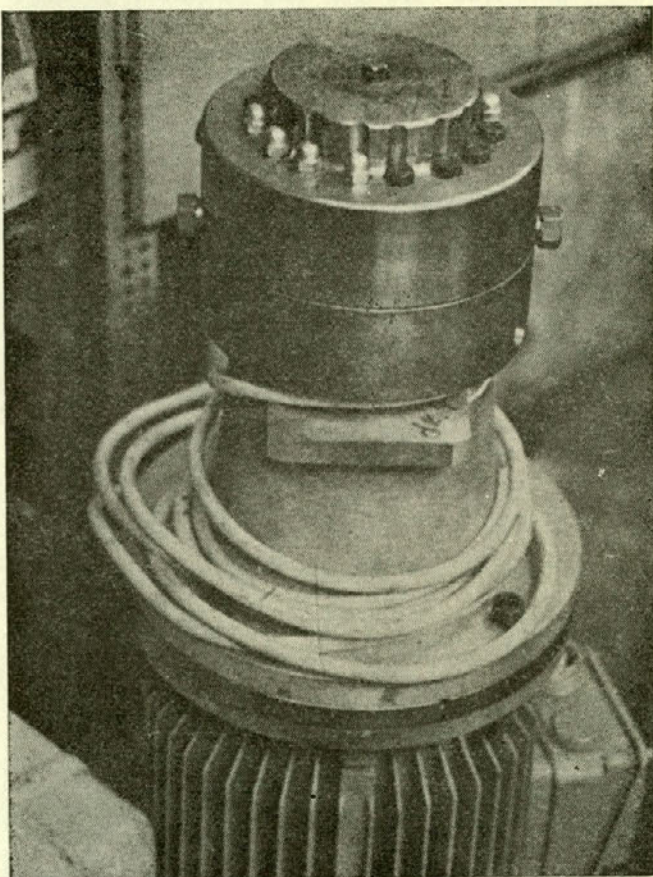
IZMENIČNA HIDRAVLIKA — HIDRAVLIČNI RAZSMERNIK

V zadnjem času so postavljeni temelji za razvoj in uporabo nam manj poznane izmenične oljne hidravlike. Pri napravah z izmeničnim hidravličnim tokom se tok olja med generatorjem in pogonskim motorjem časovno spreminja po smeri in amplitudi, pri običajni enosmerni hidravliki pa je časovno nesprejemljiv. Naprave z izmeničnim tokom ne zamenjujejo naprav z enosmernim, temveč jih le-te dopolnjujejo. Ugodnosti prvih se kažejo tam, kjer so potrebni veliki pospeški vztrajnostnih mas in so dosedanji načini pogonov povzročali visoke mehanske obremenitve, kjer so potrebni premočrtni pomiki z majhnimi gibi ter ponavljanje le-teh in možnost brezstopenjske spremembe amplitude, frekvence, sile, itd.

Hidravlični razsmernik je naprava, ki enosmerni tok pretvori v izmeničnega. Iz razsmernika dobimo impulze olja, katere potem uporabimo za nihajoča gibanja hi-

tem smo upoštevali izboljšanje uležajenja ter ohišja, pnoten sistem sklopk ter ugodnejši prenos momentov sil. Po uspešnem preizkusu pričakujemo serijsko proizvodnjo le-teh.

dravličnih cilindrov oz. vrtljivih hidromotorjev. Po principu delovanja je razsmernik krmilnik poti z rotacijskim gibanjem. Poganjamo ga lahko z elektro, hidro oziroma pnevmno motorjem s spremenljivim številom vrtljajev. Spremembi vrtljajev sledi sprememba frekvence izstopnih signalov, amplitudo pa nastavljamo z regulatorji toka.

V prototipni delavnici je že izdelan prvi približek razsmernika, katerega delovanje bomo preizkusili na praktičnem primeru vgradnje.

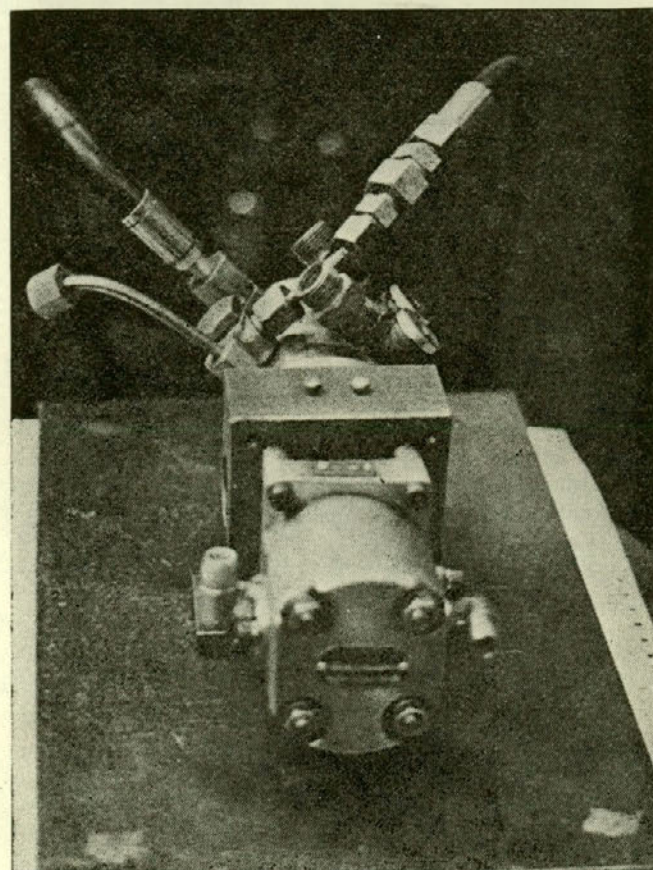
Preizkus se bo vršil na vibracijskem gladilniku, pri nas poznanem »trovalu«. Ta naprava deluje na osnovi vibracij, ki jih bomo dosegli s pomočjo hidravličnega razsmernika.

Izkušnje, ki jih bomo dobili ob ustreznem nadaljnjem razvoju, bodo omogočile, da z našo hidravliko v industriji rešimo še kakšen problem več.

NEKAJ NOVOSTI IZ PROTOTIPA

Za tovarno termičnih vozil v Smederevski Palanki smo razvili poseben vrtljivi elektromagnet. Od običajnega se razlikuje po konstrukciji in delovanju ter pri tem opravi osovina določen zasuk. To lastnost bo kupec izkoristil pri odpiranju loput za ogrevanje vagonov. Prva serija teh izdelkov bomo izdelali v prihodnjem letu. Spomnimo naj še, da je to mesto iz Srbije pobrateno z občino Škofja Loka.

V našem proizvodnem programu zasledimo batno črpalko kot samostojni element. Na osnovi tega izdelka lahko izdelamo sklep, ki ga poznamo pod imenom enoredna ali dvoredna batna črpalka. Prav slednja je pravkar v fazi preizkušanja. Ta prototipni izdelek je namenjen za doseganje visokih tlakov in velikih pretokov olja v hidravliki. Enoredno batno črpalko smo že izdelovali za potrebe hidravličnih pogonskih agregatov ter na osnovi izkušenj razvili boljše in ekonomičnejšo izvedbo. Pri

NOVOLETNA ANKETA

Ker je pred vrati novo leto, sem se odločil, da napravim kratko anketo o tem, kako bodo naši delavci oz. delavke preživeli novoletne praznike in kaj pričakujejo od prihodnjega leta.

JANA LESKOVEC: administratorka

Novoletne praznike bom preživela v krogu svoje družine. Drugače pa pričakujem v novem letu od naše družbe zvrhano mero razumevanja in da se reši problem OD. Ne strinjam se z uravnilovko. Ne znam si predstavljati, kako lahko še živi ena družina z 1,9 do

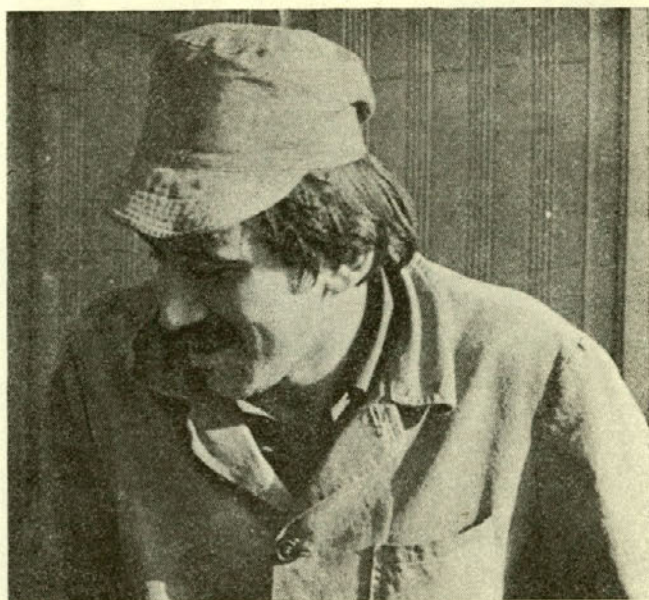

2 M dohodka. Zato si želim, da bi si v prihodnjem letu lahko z OD ustvarili vsaj najnujnejše kar rabi človek za normalni življenjski standard, kar si verjetno želi tudi večina delovnih ljudi — da bi lahko živeli človeku dostojno življenje. Za to pa potrebujeta podjetje in družba zvrhano mero razumevanja.

Posebno pa si želim, da bi naš kolektiv lepo uspeval, kajti skozi to bomo zadovoljni tudi mi, ki smo člani kolektiva.

JENKO JOŽE: čistilec

Ja za novo leto bom pa kar doma. Želja je pa polno. Boljše plače, da bi bili boljše pogoji, da bi se proizvodnja boljše razvijala... Odnosi so dobri, upam da bo tako tudi v prihodnjem letu. Z delavci se dobro razumem, le dekleta tukaj so bolj hladna, tam kjer živim jih pa skoraj ni. Delo mi odgovarja, rad bi pa delal

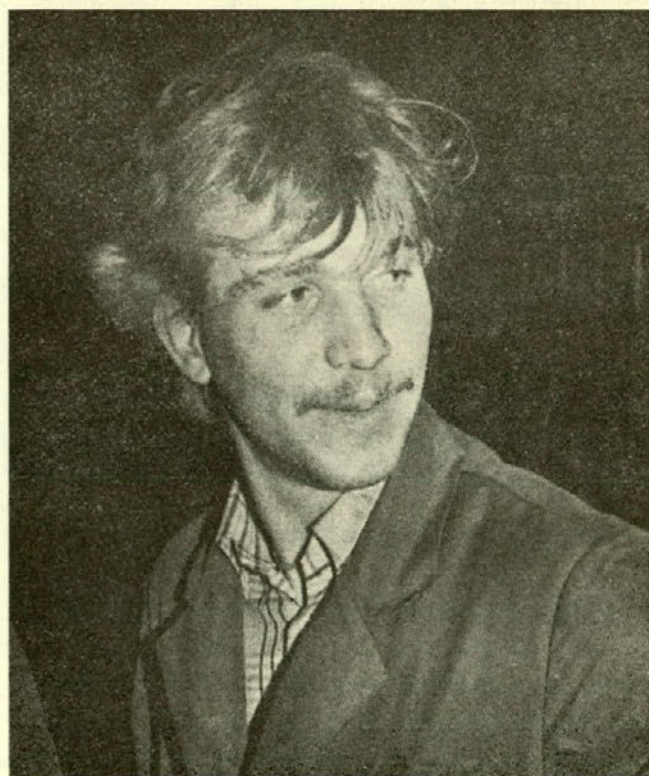

samo dopoldne zaradi zimskih razmer. Za doma si pa želim boljše kmetijski pridelek kot letos in da bi bili vsi zdravi. Sodelavcem pa želim, da bi še bolj uspešno delali v prihodnjem letu.

UŠENIČNIK JANEZ: strugar

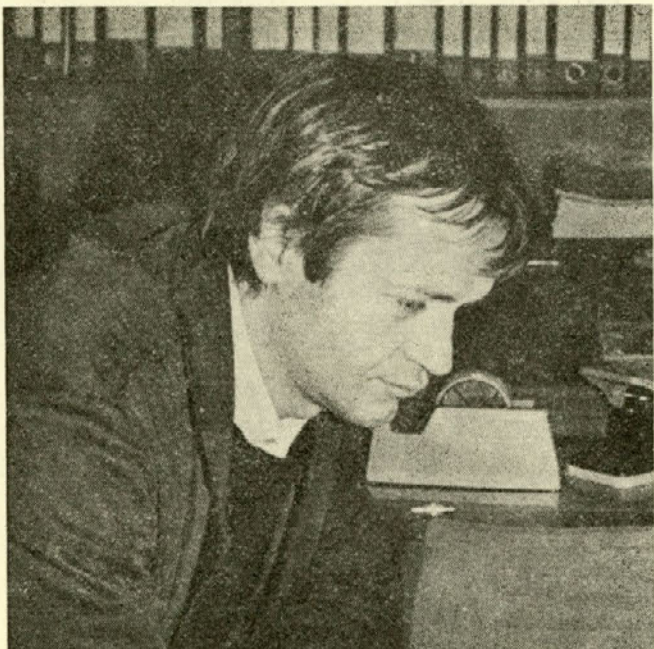
Ne vem še, kje bom za praznike. Želim si pa trinajsto plačo. Torej želja je veliko toda neuresničljivih. Norme so včasih previsoke. Vesel bi bil, če bi se še naprej tako zastopili z sodelavci in mojstri.

Vsem delavcem pa želim, da bi bilo v prihodnjem letu vsaj tako kot je sedaj, če že ne more biti boljše.

VALTER JEREB: tehniški risar

Novo leto bom preživel v skladu s svojimi možnostmi — doma. V novem letu nam v kupu dolžnosti in obveznosti ostane le malo maneverskega prostora. Malo več humorja pa bo novo leto manj črno kot se zdi. Srečno!

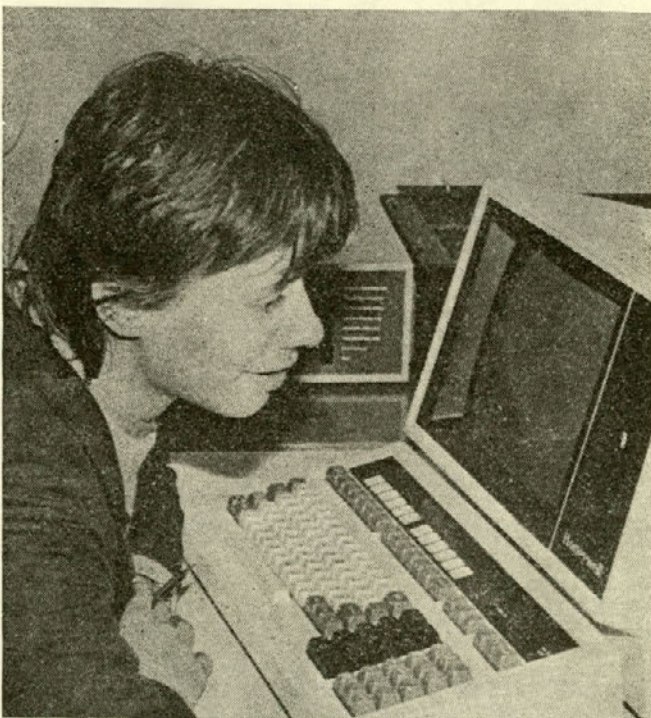
JEREB MARIJA: monter HK

Doma bom. Ja želim si pa vsaj 100 % plačo. Drugače pa upam, da vsaj slabše ne bo, da bomo lahko otroke spravili h kruhu. Rada bi doživela, da bi prišla v novo halo, dokler bom še tu. Vsem članom kolektiva pa želim, da bi še napredovali in ne propadali. Včasih smo propadali pa smo dobili dobiček, sedaj pa še 100 % plače ne.

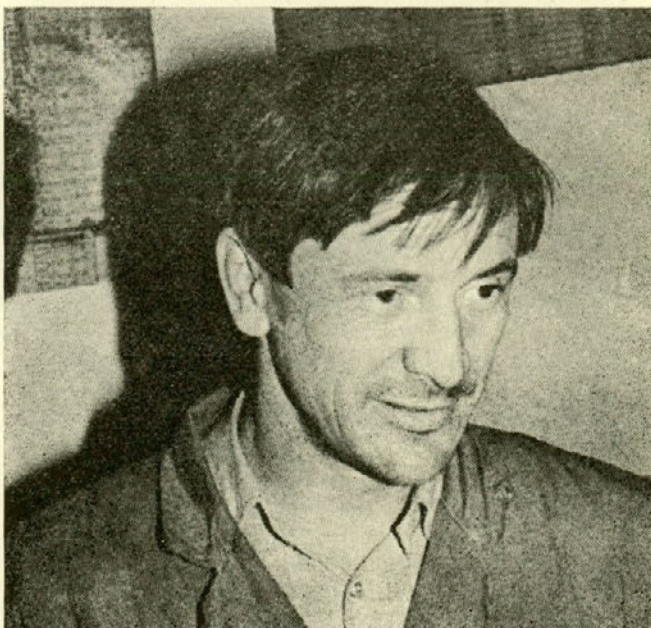
MARIJA UŠENIČNIK: organizator dela (pripravnik)

Za praznike bom doma, za kam drugam nimam denarja. Od novega leta pričakujem, da bi zaživela organizacija na področju računalništva. Upam, da bodo odnosi med sodelavci dobri tudi vnaprej. Rada bi naredila čimveč izpitov ker obiskujem drugo stopnjo VŠOD. Sodelavcem pa želim kot sem že povedala dobre medsebojne odnose še naprej in dobro sodelovanje.

PAVLE SEDEJ: brusilec

Praznike bom preživel doma. Kar se pa tiče mojih želja glede novega leta, pa upam, da bomo v začetku leta plan postavili vsi skupaj in da se ne bo kdo sredi leta spomnil plan spreminjati, da bi bolje zaslužili. Upam, da ne bo padel standard do te meje, da bi moral prekiniti gradnjo. Posojilo se težko dobi, obresti so velike, denarja se pa malo zasluži. Želim si tudi to, da bi bilo leto čimprej naokoli, da bi mi poteklo namensko varčevanje in bi si s tem pridobil pravico za »puf«.

BOJAN KRŽIŠNIK: kontrolor

Tudi jaz bom kar doma. Želim si da bi se vse skupaj zboljšalo od OD, planiranja, boljše kvalitete in večje količine, pa malo boljšega vodenja tovarne. Za doma pa takole: če bomo zdravi bomo še marsikaj »naštimal«. Članom kolektiva želim dvig standarda.

B. Šubic

NOVO PRI NAS IN NA TUJEM

...Pa pogledjmo, kako je z inventivnimi predlogi drugod. V Železarni Zenica so v dveh letih prijavili 285 inovacij, od katerih je bilo sprejetih 276. Prihranek inovacijskih rešitev je znašal 150 milijonov din, za kar so inovatorji v obliki odškodnin in nagrad prejeli 7,4 milijonov din.

(Po priv. 23. 11. 84)

...V osmih mesecih tega leta je Kovinsko predelovalna industrija SFRJ izvozila skupno za 2 milijarde in 209 milijonov dolarjev, uvozila pa milijardo in 248 milijonov dolarjev.

(Po priv. 23. 11. 84)

...V SFRJ bomo proizvedli približno 3 mio ton surovega železa, 4 mio ton surovega jekla in 5 mio ton končnih proizvodov črne metalurgije. Zaradi deviznih potreb, ki znašajo 640 mio dolarjev, bodo bili proizvajalci primorani izvoziti 1,35 mio ton jekla in polizdelkov, torej zopet na žalost izvoz surovin in energije.

(Po priv. 23. 11. 84)

...V prvem polletju se je proizvodnja avtomobilov v svetu povečala za 11,2 % in znašala skupno 16,74 milijonov raznih enot. Podatki se nanašajo na 10 vodilnih proizvajalcev. Največji porast je v ZDA (32 %) ter Japonski (4,4 %), v Evropi je bilo zmanjšanje za 0,3 %.

(Po priv. 23. 11. 84)

...Na Japonskem so zabeležili v preteklem obdobju najnižji porast cen v preteklih 24 letih in znaša 1,9 %.

(Po priv. 23. 11. 84)

NOVOSTI IZ BELEŽNICE JOŽEFA REZKALA

OBLETNICA

V podjetju »Rjava pločevina« je pravkar potekal zbor delovnih ljudi. Obravnavali so poslovanje v tretjem četrtletju, sprejemali kup samoupravnih sporazumov, za katere živ krst ni vedel, kaj naj bi pomenili in čemu služili. Stvar je postajala že rahlo dolgočasna. Le kdo bo poslušal dolge sezname suhoparnih števil, katere ne bi mogel razložiti niti sam glavni računovodja Milan Blagajna. Kovač Štefan Nakovalo, ki je čepel v kotu, se je pripravljaj, da zadremlje, nekaj tovarišev ga je hotelo posnemati. Toda s spanjem ni bilo nič, ker je za budnico poskrbel direktor Francelj Zavrtani:

»Tovariši, slišali ste o našem poslovanju v tem letu. Čeprav nismo ravno v izgubah, pa se tudi pohvaliti ne moremo. Za sedaj komaj plavamo. Bliža se konec leta, pa s proizvodnjo pnevmatičnih ventilov za izvoz še začeli nismo. Roke pa moramo spoštovati, ker nam bo kupec v nasprotnem primeru odpovedal naročilo. Imamo kup nedovršene proizvodnje, katero moramo spraviti na trg do konca leta. Če tega ne storimo, bomo poslovno leto končali z veliko izgubo. To pa bi bilo zelo neprijetno, posebno zato, ker letos slavimo pomemben jubilej, to je 35 letnico našega obstoja. Če hočemo končati vsa naročila do rokov in izpolniti le-

tošnji plan, moramo krepko poprijeti. Zato predlagam, da vse proste sobote spremenimo v delovne, uvedemo nočno izmeno, kjer bo potrebno da se uvede obvezno nadurno delo. Do konca leta se ukinejo vsi dopusti ali drugi prosti dnevi. Le tako bomo svoje naloge izpolnili in tako dostojno proslavili naš visoki jubilej.« Bilo je sicer nekaj godrnjanja, vendar je kolektiv spoznal upravičenost takih ukrepov. Sprejeli so direktorjev predlog in se razšli.

Takoj drugi dan je v podjetju zapihal nov veter. Vsi so se zagrizli v delo. Z vso naglico so pričeli izdelovati izvozno pnevmatiko in dokončevati nedovršeno proizvodnjo, ki je grozila, da jih pahne v izgubo. Še celo kovač Štefan Nakovalo je opustil svoje obiske pri »Žejnem Lojzku« med delovnim časom. Steklenico je namreč nosil na delo kar s seboj. Tudi varilec Feliks Spajkalo se je odpovedal svoji navadi: kadar je bil namreč zaspan si je nataknil temna varilska očala, da ga mojster ni mogel odkriti, če je zadremal. Strugar Franček Ostružek je po dolgem času zopet presegel normo. Seveda, uspelo mu je podtakniti kontrolorju izmetne kose. Mojstri so priganjali vse križem tako, da so navsezadnje že postali osvraženi skoraj bolj kot policaji. Tehnik Jožek Računalo se je tako zagrebel v delo, da je v nekaj dneh razvil nov hidravlični element,

katerega je poprej razvijal celo leto. Nič zato, če so kasneje ugotovili, da je njegov umotvor neraben, ker pri konkurenci že izdelujejo bolj izpopolnjen element. Strojepisna Franca Tipkalo je tako razbijala po pisalnem stroju, da je papir kar frčal od nje. To je bila vesela šolska mladina, ki je v kraju zbirala star papir, da bi zaslužila za končni izlet. Skratka, vsi so se trudili po svojih močeh, da bi izpolnili plan in počastili svoj jubilej z novo delovno zmago.

Prišel je dan, ko je pred 35 leti »Rjava pločevina« prišla z delom. Veselo so zjutraj prihajali delavci na delo. Kaj ne bi, saj je bilo že jasno, da so se rešili izgube in dokončali vsa večja in važnejša naročila. Le razkalec Mihec Rezkalo se je ob prihodu na delo nekaj pridušal nad tatovi, ki da so pokradli zastave, katere niso bile razobešene na pročelju. Pa ga je hitro utišal brusilec Tonček Šajba, ki je rekel:

»Pusti zastave pri miru, saj je čisto vseeno ali so ali niso. Važno je, da bo danes še veselo. Boš videl kakšno super malico bomo dobili! Kos pečenke, da ga boš komaj dvignil, zraven pa pol litra črnega, če ti belo ne teče. Med malico slavnostni nagovor direktorja, potem pa čiščenje strojev in odhod domov ob dvanajstih. Tisti dve urici bomo seveda doprinesli pri »Žejnem Lojzku«. Na, potegni, tole sem prinesel kar s seboj, da ne bo treba čakati na malico in nehaj jokati o nekakšnih zastavah.«

Porinil je Mihcu Rezkalu ploščato steklenico v roke. Ta jo je pri priči strokovno nagnil in res pozabil na zastave. Potem je zgrabil za delo in čas do malice je kar hitro minil. Pa mislite, da jih je ob malici res čakala pečenka z vinom? Kakšna pečenka neki, bilo je kislo zelje brez klobase. Kuharica se je tisti dan prav imenitno potrudila, da se kdo ne bi zredil. Ko je bru-

silec Tonček Šajba vprašal, kje ima vino, mu je odgovorila, da ga je pri »Žejnem Lojzku« več kot dovolj. Tudi slavnostnega nagovora ni bilo, po malici so morali kot po navadi krepko zgrabiti za delo in delali so do dveh. To pa je tudi čisto prav, kaj bi ob vsaki obletnici lenarili in popivali, jubileje je treba proslaviti delovno in stabilizacijsko. Tako kot so to storili direktor Francelj Zavrtani in njegovi sodelavci. Tisti čas so namreč sedeli v posebni sobi gostilne »Pri mokri Katri« in nadvse delovno praznili litre črnega vipavca. Vmes so zatikali sveže pečenice in razpoloženje je bilo na višku. Še bolj kot so bile mastne pečenice je bil masten račun, plačalo ga je seveda podjetje »Rjava pločevina« iz sklada za reprezentanco. To se tudi spodobi, saj navsezadnje 35-letnica le ni vsak dan!

Matevž Pečelin

MOJ HOBI — AKVARISTIKA

Nabava ribic

Vsak mlad akvarist si želi, da bi bil akvarij čim bolj živopisan in zanimiv, vendar pa pri tem pozablja, da akvarijske ribice izhajajo iz različnih področij sveta, največ iz Azije in Latinske Amerike. Ribice se zaradi geografskih posebnosti razlikujejo med seboj, ene so napačne, druge miroljubne, ene so živorojke, druge se razmnožujejo z ikrami.

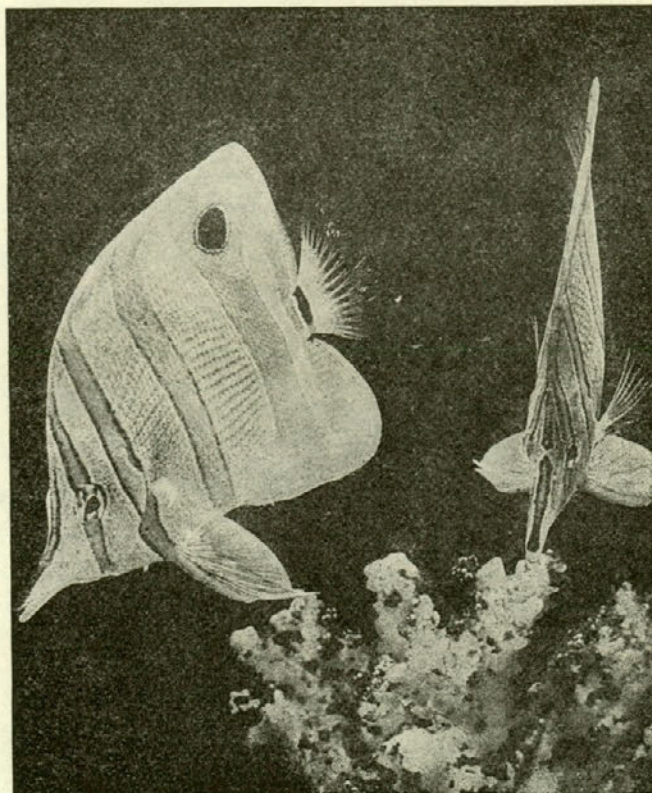
Zato moramo pri nakupu paziti, da kupimo ribice z enakim načinom življenja, z enako prehrano, temperaturo vode in sestavo vode. Le na tak način bomo dosegli, da v akvariju ne bo nepotrebnih bojov in uničevanja mladice, kar bo v veselje akvaristu.

Prehrana

Ribice hranimo 1-krat dnevno in to v majhnih količinah. Paziti moramo, da ribice hrano pojedjo prej, predno pade na dno, kjer se zasidra med kamenjem in kvarni vodo. Hrana za ribice se dobi v specializiranih trgovinah. Hrane je več vrst, glede na njihovo sestavo in aktivnost v organizmu.

Bolezni

Pri akvarijskih ribicah se zelo rade pojavljajo razne bolezni, ki jih je zelo težko zatreti. Običajno pogine celo-

ten živelj v akvariju. V takem primeru moramo rastline zavreči, celotno vsebino akvarija in akvarij sam pa razkužiti z razkužili oziroma prekuhati v slani vodi.

Ko opazimo, da se ribica nepravilno obnaša, ali da se na njej pojavijo neobičajni znaki (odpadajo plavuti, plešen na telesu) jo moramo takoj prenesti v posebno posodo z isto vodo, kot je v akvariju in dodati potrebno zdravilo. Zdravila se dobijo v trgovinah z akvaristiko, na njih so navodila za uporabo.

Šele ko ribica popolnoma ozdravi, jo lahko damo zopet v akvarij. Zdravila pa lahko dodajamo tudi v akvarij sam, vendar moramo pri tem izključiti filter in povečati prezračevanje.

Namestitev akvarija

Pri namestitvi akvarija moramo upoštevati njegovo velikost. Če ga postavimo na kak kos pohištva, se bodo

videli električni vodniki in cevke za zrak, kar pa ne daje lepega videza. Če je le mogoče, postavimo akvarij v višino oči. Najbolj pa moramo pri namestitvi paziti, da na akvarij ne pada preveč dnevne svetlobe, kar povzroča razvoj raznih alg. Če je le mogoče, ga postavimo daleč proč od okna, ali pa tako, da je obrnjen proč od okna, če je ena stena zakrita s sliko, ki jo potopimo kar v vodo ali prislonimo na zunanji steni stekla. To so posebne vodoodporne slike, na njih pa so detajli vodnega dna. S takimi slikami dosežemo, da se optično poveča globina akvarija.

No, tako smo prišli do konca. Upam, da sem nanizal vsaj nekaj osnovnih napotkov za akvariste začetnike ali tiste, ki bodo k temu hobijsko šele pristopili. Če se boste torej odločili okrasiti svoj dom z akvarijem, vam ne bo žal. Poleg lepega okrasa vam bo pomenil tudi lepo razvedrilo v uricah počitka.

Vane Mole

MLADI URESNIČUJEJO SVOJ PLAN

Ena izmed mnogih aktivnosti, ki so si jih zastavili mladi v DO Kladivar v letošnjem letu, je tudi organizacija predavanja o turnem smučanju. Pripravili so ga sredi meseca oktobra v DD Partizan, s pomočjo diapozitivov pa je predaval naš sodelavec Marjan Poljanšek. Sam se je udeležil številnih turnih smuk v planinah in med potjo posnel na fotoaparata svoja zanimiva doživetja in lepote okoliških gora.

Udeležba na predavanju je bila zadovoljiva in vsak je lahko izvedel marsikaj zanimivega o naših smučiščih, turnem smučanju ter o slabih in dobrih straneh tega športa. Malo smo sicer slišali o opremi, ki jo rabimo

v te namene ter kaj in koliko vzeti v nahrbtniku s seboj. Tak šport zahteva posebno obutev in vezi, vendar vsega tega predavatelj ni mogel pokazati in povedati v dobri uri predavanja. Znano je, da v gorah, posebno pa še na smučeh, človek ne more imeti v rokah vedno fotoaparata ter lahko fotografira le ob postankih z določenih točk.

Kljub temu so bili udeleženci predavanja ob dobrih diapozitivih zadovoljni in želimo, da bi tovrstna srečanja mladih v Žireh bila še pogostejša, predvsem pa čimbolj zanimiva.

Matjaž Jereb

ŠPORTNE NOVICE

Trim liga

Kljub temu, da je zima čas v katerem prevladuje »beli šport«, pa v tako imenovanih letnih disciplinah tekmovanja še vedno potekajo, le s to razliko, da so se sedaj preselila v dvorane.

Že v oktobru sta bili končani trim ligi v košarki in malem nogometu. Medtem ko je zanimivost v košarki izredno upadla, pa je bilo tekmovanje v nogometu izjemno zanimivo. Študenti, ki nastopajo za Etiketo so bili letos daleč najboljša košarkarska ekipa in so osvojili prvo mesto brez poraza. Druga je bila Gorenja vas z velikim zaostankom, vendar z veliko prednostjo pred tretjevrščenim Kladivarjem. Kladivar pa je bil tudi tisti, ki je letošnjo sezono najbolj razočaral, ne toliko z uvrstitvijo kot s slabo igro. Pozna se odsotnost starejših igralcev, ki so prenehali z igranjem, mladi pa še niso kos izkušenim ekipam, ne zastajajo pa toliko po kvaliteti kot po borbenosti.

Kladivar — KSV pa je letos dosegel svoj največji nogometni uspeh. Kar šest ekip se je nekaj kol pred koncem potegovalo za prvo mesto, prav pred zadnjim pa je imel KSV največ možnosti, da prvo mesto tudi osvoji.

Toda edini poraz v drugem delu prvenstva proti Gorenji vasi z 0 : 1 je prišel ravno v nepravem času, saj bi že neodločen izid zadostoval za končno zmago. Tako je že četrtič zapored zmagal ŠUS, drugi je bil KSV z enakim številom točk vendar z slabšo gol razliko, točko za obema pa je bil OŽŽ UMAG na tretjem mestu. Na občinski finale v Škofjo Loko sta se tako uvrstila ŠUS in KSV.

V finalu je sodelovalo šest ekip, ki pa so bile razdeljene v dve skupini. KSV je najprej premagal Slogo iz Škofje Loke z 1 : 0, nato pa izgubil z BELIMI VRAGI iz Železnikov z 0 : 2.

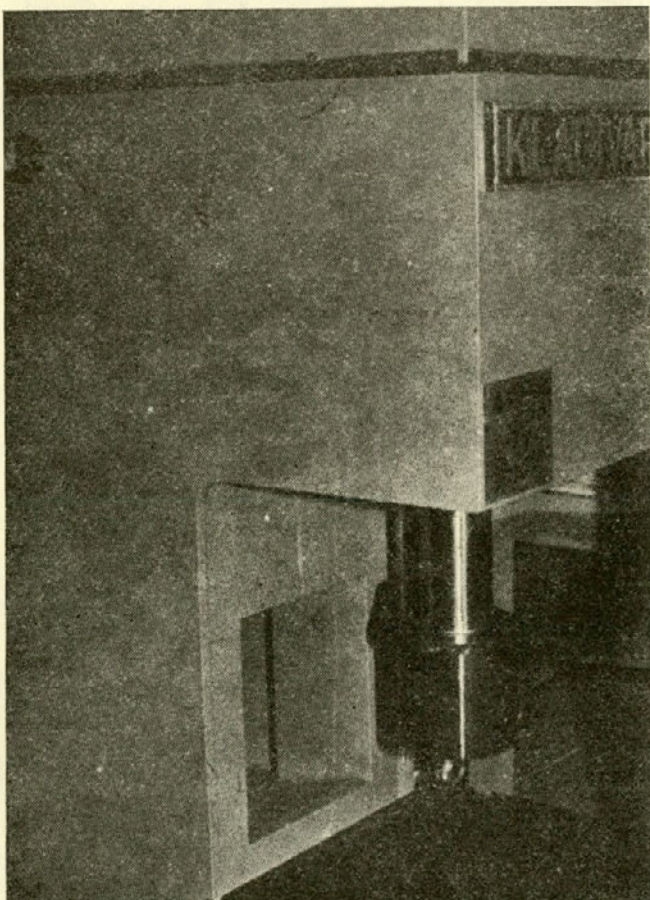
V skupini smo zasedli drugo mesto in tako smo se pomerili z drugouvrščeno ekipo iz druge skupine za tretje mesto. Nasprotnik je bil ŠUS, katerega smo malo pred tem premagali v trim ligi. Tudi tokrat je bil KVS boljši in zmagal s 4 : 3 po sedemmetrovkah, v regularnem delu pa je bil izid neodločen 2 : 2.

Prvo mesto je zasedel KIVI iz Škofje Loke v finalu pa so premagali BELE VRAGE prav tako po sedemmetrovkah. Tretji je bil Kladivar, četrti ŠUS, peta MAFIJA in šesta SLOGA. Na vseh nogometnih trim ligah v občini je sodelovalo kar 50 ekip, tretje mesto v občini pa je tudi največji dosedanji uspeh Kladivarja — KSV. Tudi balinarji so imeli občinsko prvenstvo. Uvrstili so

se v finalni del tekmovanja, na koncu pa zasedli zelo dobro četrto mesto. Zmagal je GRADIS pred KGZ SORO iz Žirov. Tekmovalo je trinajst ekip. Prav tako pa je bilo sindikalno prvenstvo v malem nogometu. Tokrat so se nogometaši slabše odrezali. Dve tekmi so izgubili in eno zmagali, tako se niso uspeli uvrstiti v finalni del. Zmagala je TERMIKA, zelo dobro pa se je odrezala Alpina z drugim mestom. Sodelovalo je šestnajst ekip.

S koncem teh tekmovanj pa je prišlo tudi majhno za-
tišje. Pred vrati je nova smučarska sezona, v mesecu
marcu pa so tudi zimske igre ZPS. Upajmo, da bo
snega dovolj in da se bodo naši tekmovalci lahko
dobro pripravili na to tekmovanje. In še majhno vabilo.
Vsak ponedeljek, sredo in četrtek poteka v DD Parti-
zan trim liga in hkrati tudi rekreacija v namiznem
tenisu od 19. ure dalje.

Srečo Gaber

Hidravlični preoblikovalni stroj HPS-1-4

Rešitve anagramov iz prejšnje številke:
GRATIS: I zamenjamo z E — STREGA
KLADIVAR: dodamo I, H — HIDRAVLIKA
KOBARID: D zamenjamo s T, dodamo O — ROBOTIKA

»Kladivar« je glasilo KLADIVARJA,
tovarne elementov za avtomatizacijo
Žiri, Industrijska c. 2 p.o.

Ureja ga odbor za obveščanje:
člani: Mira Mlakar, Matevž Pečelin, Marko Pagon
Ciril Kacin — glavni urednik
Brane Šubic — odgovorni urednik
Marjan Poljanšek — predsednik
Jure Možina — karikature

Naklada: 350 izvodov, izhaja dvomesečno
Tisk: Učne delavnice, Ljubljana

KADROVSKE NOVICE

V času od 1. 9. 1984 do 30. 11. 1984 so delovno raz-
merje z delavci naše delovne organizacije sklenili:

1. Silverij TRČEK, NK delavec, pomožni vrtalec
 2. Miroslav JURJEVIČ, dipl. inž. strojništva, samostoj-
ni konstrukter
 3. Uroš JEZERŠEK, NK delavec, pomožni vrtalec
 4. Matija PODOBNIK, strojni tehnik, pripravnik
 5. Anton JELOVČAN, NK delavec, pomožni vrtalec
- Delovno razmerje z delavci naše delovne organizacije
so prenehali:

1. Simon HRIBERNIK, strugar, strugar I, II
 2. Danijel JESENKO, avtomehanik, monter HK II
- IZ JLA so se vrnil:

1. Zoran FAKIN, strojni ključavničar, izdelovalec orien-
tacij I
 2. Marjan SELJAK, strojni ključavničar, monter HO II
- V JLA so odšli:

1. Dušan BENEDIK, NK delavec, pomožni vrtalec
2. Miran RIHTARŠIČ, strojni ključavničar, izdelovalec
orientacij II

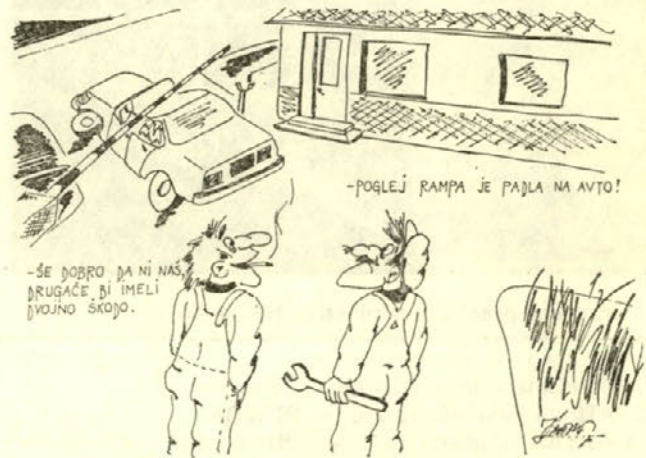
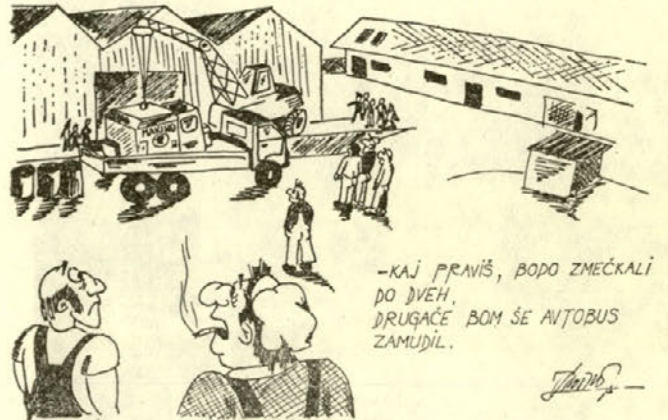
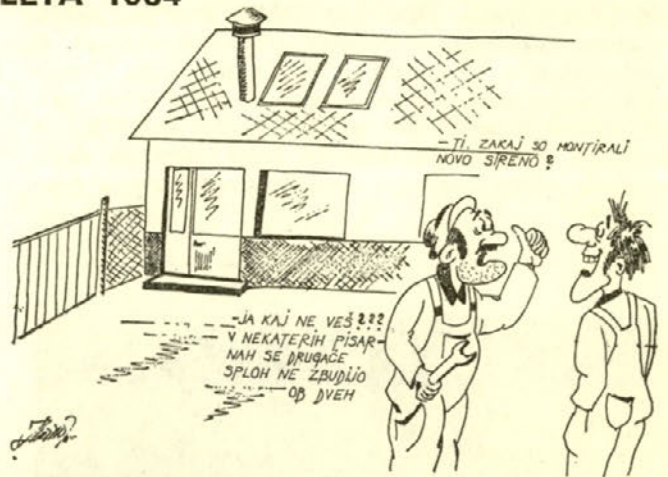
Trenutno je v DO »Kladivar« Žiri zaposlenih 275 de-
lavcev.

POROČILI SO SE:
Anton BURJEK

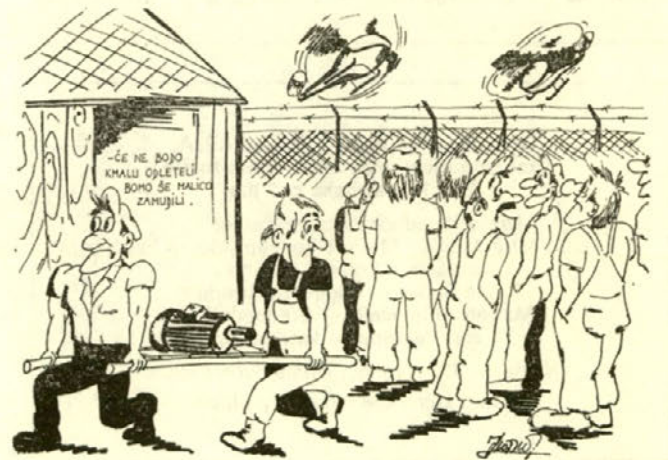
ISKRENO ČESTITAMO!

Kadrovik
Janez Vidmar

Resničen dogodek

VPRAŠANJA IN ODGOVORI RADIA ERIVAN

Vprašanje:

— Kako pa je s silvestrovanjem v jetnišnicah?

Odgovor:

— Nič posebnega. Tudi tam se začne novo leto opolnoči.

Vprašanje:

— Žena bi rada silvestrovala na morju, jaz pa v hribih. Poznate kakšen kompromis?

Odgovor:

— Da: na morju.

Vprašanje:

— Ali je res, da Rus lahko ubije svojo taščo celo z brisačo?

Odgovor:

— Načelno da, vendar mora vanj zaviti likalnik.

Vprašanje:

— Slišal sem, da korenje viša spolno moč, pa me zanima, če je to res?

Odgovor:

— Načelno da, če ste zajec.

Vprašanje:

— Z možem se prepirava zaradi psa. Jaz zatrjujem, da ima pes garje in da ga je treba ustreliti, mož pa trdi, da ne. Ali lahko pojasnite, kako spoznaš garje?

Odgovor:

— Po topem in strmem pogledu, po solznih očeh, po golih mestih na glavi in povešenem repu. Toda, nikar ne dajte ustreliti vašega moža.

Vprašanje:

— Vsakokrat, ko pijem kavo, me nekaj zbode v oko. Ali bi se to dalo preprečiti?

Odgovor:

— Načelno da. Poskusite vzeti kavno žličko iz skodelice.

Vprašanje:

— Ponoči tako živinsko smrčim, da večkrat sam sebe zbudim. Je to živčnega izvora?

Odgovor:

— Načelno ne, bolj živalskega.

KOLIKO JE 2 + 2?

Gospodarstveniki:

Dva in dva? Odvisno od tega, kakšen je tečaj dolarja.

Politiki:

Dva in dva je štiri, če je to v interesu delavskega razreda!

Ekonomisti:

Bomo videli, kaj bosta povedala bilanca in Mednarodni monetarni sklad.

Prometniki:

Saj tudi mi vemo, da je štiri, toda radar ne laže!

Trgovci:

Štiri. Ampak tako je bilo včeraj, današnje cene še nimamo.

Demagogi:

To bo pokazala naša nadaljna razprava.

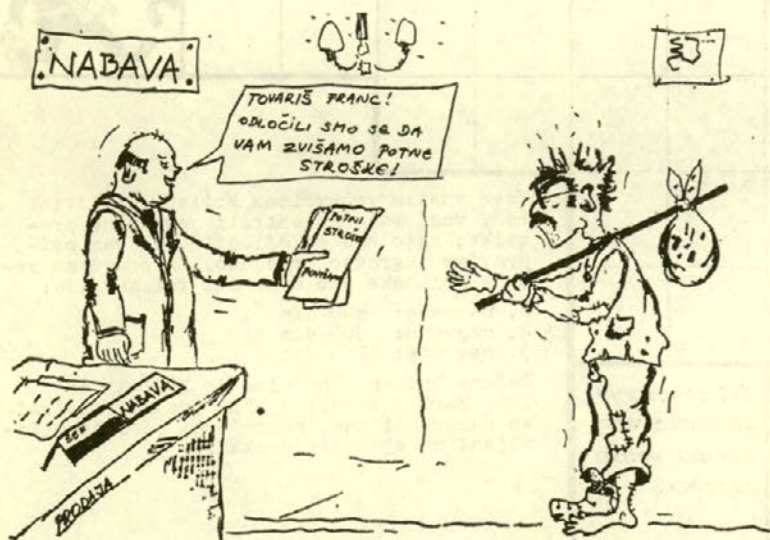
Davkarji:

Z davkom ali brez davka?

Namiguše:

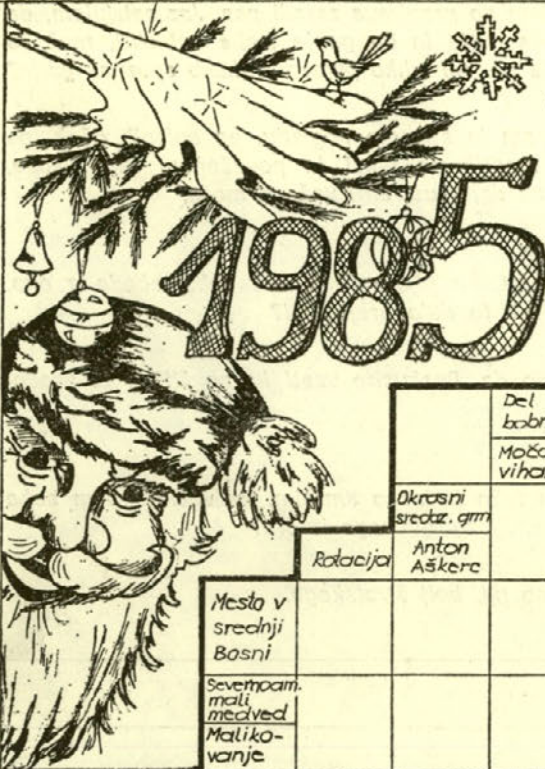
Si prišel seksat ali računat?

Tof

— Smučarija ima eno samo neprijetnost, obleči se moraš...

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

1985

Zmrznjena rosa	Nagornatoš Partizana	Števnik	Umrli kongop. politik (Moise)	Nikolič Vera	Zeleno v puščavi
	Ruska prima-balerina				
	Iraški predsednik (el Husein) Kadeša se žvepl. kistina			Tretja neznanica Drugo najvišje mesto v Alžir.	
	Del bobna Močan vihar			Kačica velikanka Slikarka Plestenjak	
	Okrasni sredoz. grm				Sarajevo
	Rotacija Anton Aškerc				
Mesto v srednji Bosni			Enaki črki	Visoka karta Naglasno znamenje	
Severnopam. mali medved Malikovanje			Krokajoč ptič King Cole		
Sukanec	Plin z ostrim vonjem Del voza				Ivan Tavčar Italijan. nikalnica
Koncertna dvorana v starem veku		Naprava za TV sprejem	Maša in sbriv. črka Goravje v sred. Brčiji	Kositer Afriški kapitalar	
Eden od čutov	Mesto pri Marseillou (Fr.) Preliv za testenine			Žid. mestna četrt Tovarna v Kranju	
Pridelovalnica olja			Reka stari Innsbruck		
Odisejev oče (brez črk RT)	Prilastek Umrli dan. dramatik (Kjeckl)		Item (okr.)		
Slavno bitje iz ameriškega filma	Posredniki Desni pribit DONGVE v ZRN				
Prostor za gledalce					
Desni pritok reke Sene (Fr.)		Arzen Edward Young			
	Univerza v ZDA Mogevic Chomanik				

Vsem vnetim reševalcem križank bi tokrat radi vsaj malo popestrili novoletne praznike, zato smo se odločili, da vam pripravimo nagradno križanko. Za pravilno rešene križanke smo namenili tri nagrade:

1. nagrada: 500 din
2. nagrada: 300 din
3. nagrada: 200 din

Rešene križanke oddajte do 10. januarja 1985 Mariji Žakelj v OPD. Žrebanje nagrad bo naslednji dan, nagrajenci pa bodo objavljeni na oglasnih deskah.